

Javna objava bonitetnih zahtjeva

31.12.2015.

SADRŽAJ

1. SUSTAV UPRAVLJANJA.....	2
2. CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZIKOM	10
3. REGULATORNI KAPITAL	21
4. KAPITALNI ZAHTJEVI I POSTUPAK PROCJENJIVANJA ADEKVATNOSTI INTERNOG KAPITALA	22
5. ZAŠTITNI SLOJEVI KAPITALA.....	26
6. ISPRAVCI VRIJEDNOSTI ZA KREDITNI RIZIK	26
7. NEOPTEREĆENA IMOVINA.....	34
8. IZLOŽENOST TRŽIŠNOM RIZIKU	34
9. OPERATIVNI RIZIK	34
10. IZLOŽENOST KAMATNOM RIZIKU POZICIJA KOJE NISU UKLJUČENE U KNJIGU TRGOVANJA	35
11. OMJER FINANSIJSKE POLUGE	35
12. TEHNIKE SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA	36
13. POLITIKA PRIMITAKA	36

U skladu sa odredbama članka 165. i 166. Zakona o kreditnim institucijama i dijelom osmim Uredbe (EU) broj 575/2013, Vaba d.d. banka Varaždin u nastavku objavljuje kvalitativne i kvantitativne informacije sa stanjem na dan 31.12.2015. godine.

Izvješće je dostupno na internet stranicama Vaba dd banke, Varaždin, pod „Informacije investitorima“/„Javno objavljene informacije“.

1. SUSTAV UPRAVLJANJA

UPRAVA BANKE I NJEZINI ODBORI

Uprava Banke vodi poslove Banke i upravlja njezinom imovinom. Pri tome je dužna i ovlaštena poduzeti sve radnje i donijeti sve odluke koje smatra potrebnim za uspješno vođenje poslova Banke i njezino djelovanje, a u okviru važećeg Zakona o trgovačkim društvima i Zakona o kreditnim institucijama.

Sukladno Statutu Banke, Upravu Banke čine najmanje dva, a najviše tri člana, a Nadzorni odbor odlučuje o broju članova Uprave, tako da se trenutno Uprava Banke sastoji od dva člana.

Članove i Predsjednika Uprave imenuje Nadzorni odbor Banke na vrijeme od najviše 5 godina, uz mogućnost reizbora, a po pribavljanju prethodne suglasnosti Hrvatske narodne banke. Nadzorni odbor može opozvati svoju odluku o imenovanju člana Uprave Banke ili njezinog predsjednika kada za to postoji važan razlog sukladno važećem zakonu.

Internim aktom Banke - Politikom o postupku procjene primjerenosti predsjednika i člana Uprave, pobliže se definiraju kriteriji i postupci za procjenu primjerenosti članova Uprave Banke koji se primjenjuju prilikom njihovog imenovanja na tu funkciju, kao i kontinuirano tijekom trajanja njihova mandata, politika zapošljavanja za odabir članova Uprave, kao i politika raznovrsnosti. Svrha ove Politike je unaprijed jasno definirati uvjete koje moraju kontinuirano zadovoljavati članovi Uprave, i postupke procjene zadovoljavanja tih uvjeta, kako bi svi članovi Uprave zajedno, kao tijelo upravljanja Bankom, u svako doba bili primjereni za neovisno i samostalno vođenje poslova Banke.

Za provedbu postupka procjene primjerenosti predsjednika i člana Uprave Banke te izradu prijedloga odluke o primjerenosti odgovorna je Služba ljudskih resursa. Odluku o primjerenosti predsjednika i člana Uprave Banke donosi Nadzorni odbor, a temeljem izvršene procjene primjerenosti i prijedloga odluke o primjerenosti izrađene od Službe ljudskih resursa.

Struktura i sastav Uprave kao organa upravljanja Bankom moraju u svakom trenutku biti takvi da svojom raznolikošću u pogledu stručnih znanja, sposobnosti i iskustva pojedinih članova osiguravaju adekvatno upravljanje Bankom, posebice imajući u vidu poslovnu strategiju Banke, vrstu, opseg i složenost poslova koje obavlja te njen profil rizičnosti.

U tom smislu ukupni sastav Uprave Banke mora osigurati odgovarajuću „pokrivenost“ sljedećih područja poslovanja:

- poslovanje s korporativnim klijentima,
- poslovanje sa stanovništvom,
- poslovanje riznice,
- obavljanje kontrolnih funkcija,

- upravljanje rizicima,
- poslovanje back-office-a u užem smislu (bankarske operacije),
- računovodstvo i financije,
- pravne poslove, kadrove i nabavu,
- informatiku i informacijsku sigurnost.

Prilikom raspodjele gore navedenih područja poslovanja između pojedinih članova Uprave, Uprava i Nadzorni odbor dužni su voditi računa da svaki pojedini član Uprave preuzme primarnu nadležnost i odgovornost za ona područja za koja ima odgovarajuća stručna znanja, sposobnosti i iskustvo, kao i da navedenom raspodjelom bude osigurana jasna razdvojenost funkcije ugovaranja transakcija od funkcije podrške poslovanju i od funkcije kontrole rizika.

Članovi Uprave dužni su se kontinuirano usavršavati i educirati u područjima za koja su primarno nadležni, što se posebice odnosi na obvezu pohađanja stručnih radionica, seminara i drugih vrsta edukacija u slučajevima donošenja nove ili izmjene postojeće regulative, uvođenja novih metoda rada ili poslovanja, bitnih promjena u poslovnom okruženju ili makroekonomskih prilika i slično. Nadzorni odbor dužan je nadzirati primjenu navedene obveze članova Uprave na kontinuiranu edukaciju.

Primjerom osobom za obavljanje funkcije predsjednika/člana Uprave Banke smatra se osoba koja:

- ispunjava uvjete propisane člankom 38. Zakona o kreditnim institucijama,
- u skladu s člankom 35. st. 2. Zakona o kreditnim institucijama osigurava da cijelokupan sastav Uprave ima potrebna stručna znanja, sposobnosti i iskustva, koja tom organu omogućuju da neovisno i samostalno obavlja svoje dužnosti, te ako je struktura istog dovoljno raznolika i
- programom rada dokaže da će osigurati zakonito, sigurno i stabilno poslovanje Banke.

U smislu čl. 38. Zakona o kreditnim institucijama, član uprave Banke može biti osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

- 1) koja ima dobar ugled,
- 2) koja ima odgovarajuća stručna znanja, sposobnost i iskustvo potrebno za vođenje poslova Banke,
- 3) koja nije u sukobu interesa u odnosu na kreditnu instituciju, dioničare, članove nadzornog odbora, nositelje ključnih funkcija i više rukovodstvo Banke,
- 4) za koju je na osnovi dosadašnjeg ponašanja moguće opravdano zaključiti da će pošteno i savjesno obavljati poslove člana uprave Banke,
- 5) koja ispunjava uvjete za člana uprave prema odredbama Zakona o trgovačkim društvima i
- 6) koja može posvetiti dovoljno vremena ispunjavanju obveza iz svoje nadležnosti.

Odgovarajućim stručnim znanjem za obavljanje funkcije predsjednika/člana Uprave smatra se najmanje završen diplomski studij iz relevantnog područja u skladu s propisima kojima se uređuje znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje.

Osim postignutog stupnja obrazovanja, Banka provjerava i kontinuirano stručno usavršavanje kandidata. Nadzorni odbor prilikom procjene kandidata također procjenjuje njegovu odlučnost, stratešku viziju, prosuđivanje rizika, sposobnost vođenja, neovisnost u mišljenju, moć uvjeravanja, te sposobnost i spremnost kandidata za kontinuirano učenje i profesionalni razvoj.

Funkciju predsjednika/člana Uprave Banke mogu obavljati samo osobe koje mogu posvetiti dovoljno vremena ispunjavanju obveza iz svoje nadležnosti tj. kvaliteta obnašanja funkcije ne smije biti uslijed nedostatka vremena narušena.

Za sve članove Uprave procjena primjerenošti se radi redovito najmanje jednom godišnje kao i prije imenovanja novih članova Uprave.

Na dan 31.12.2015. članovi Uprave Banke bili su:

- g. Ivica Božan, predsjednik Uprave
- gđa. Monika Céreová, član Uprave (zamjenica predsjednika Uprave)

Između predsjednika i člana Uprave podijeljena su područja poslovanja u specifičnu nadležnost, kako slijedi:

Predsjednik Uprave Ivica Božan nadležan je za:

- Sektor financija
- Sektor bankarskih operacija
- Sektor IT
- Sektor upravljanja rizicima
- Ured Uprave i pravni poslovi
- Služba operativnih poslova i nabave
- Služba za usklađenja i sprečavanje pranja novca
- Odjel kontrolinga i kontrole rizika
- Služba informacijske sigurnosti.

Članica uprave Monika Céreová nadležna je za:

- Sektor poslovanja s građanima
- Sektor poslovnog bankarstva
- Sektor tržišta
- Služba ljudskih resursa.

Ovako uspostavljena struktura i sastav Uprave Banke omogućuje, među ostalim, da Banka posluje u skladu s pravilima struke, važećim zakonima i podzakonskim propisima te propisima Europske unije kojima se uređuje poslovanje kreditne institucije, kao i da Uprava provodi djelotvoran i pouzdan sustav upravljanja Bankom.

Nadzorni odbor je u okviru donošenja Izvješća o obavljenom nadzoru poslovanju u 2015. godini (usvojeno 4.4.2016.) konstatirao da je u protekljoj 2015. godini, sukladno zakonskoj obvezi, sudjelovao u postupku redovne procjene primjerenošti članova Uprave Banke i osoba odgovornih za rad kontrolnih funkcija u Banci, pri čemu se procjenjivao dobar ugled, stručna znanja i sposobnosti, potrebno iskustvo, postojanje sukoba interesa te posvećenost ispunjavanju dužnosti. Na osnovu rezultata procjene primjerenošti koju je provela stručna služba Banke, Nadzorni je odbor ocijenio da je predsjednik i svaki od članova Uprave Banke primjeren za obavljanje svoje funkcije te da Uprava kao cjelina ima potrebna stručna znanja, sposobnosti i iskustva koja omogućuju neovisno i samostalno vođenje poslova Banke, uz razumijevanje njenih poslova i značajnih rizika.

Odbori Uprave Banke

U obavljanju svojih poslova Uprava osniva odbore i druga tijela koja joj pomažu u radu i na koje je prenijela dio ovlasti.

Odbori na koje je Uprava prenijela dio svojih ovlasti:

Kreditni odbor Banke – odlučuje o izloženosti Banke kreditnom riziku.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom – planiranje, nadzor, kontrola i upravljanje pitanjima vezanim uz likvidnost Banke

Odbor za upravljanje informacijskim sustavom - usklađenje informacijskog sustava s poslovnom strategijom Banke.

NADZORNI ODBOR BANKE

Prema odredbama Statuta Banke Nadzorni odbor Banke ima sedam članova, no Nadzorni odbor je na 31.12.2015. brojio šest članova, a njihov mandat sukladno Statutu traje četiri godine i mogu biti ponovno birani.

Nadzorni odbor mora imati najmanje jednog neovisnog člana, a to je tijekom 2015. godine bio g. Željko Filipović.

Dioničar J&T banka a.s. Prag ima, temeljem članka 256. st. 2. Zakona o trgovackim društvima, pravo imenovanja 2 (dva) člana Nadzornog odbora, dok bude imao u vlasništvu najmanje 25% dionica Banke. Navedeno pravo dioničar nije koristio tijekom 2015. g.

Za člana Nadzornog odbora može biti izabrana samo osoba čije znanje i iskustvo u poslovima u bankarstvu ili gospodarstvu ili znanstveni rad jamče da će moći uredno i dobro obavljati zaduženja člana Nadzornog odbora. Također, član Nadzornog odbora Banke ne može biti osoba u pogledu koje postoje zakonom propisani razlozi zbog kojih ne može biti članom nadzornog odbora Banke.

Glavna skupština Banke usvojila je Politiku procjene primjerenosti članova Nadzornog odbora, kojom se pobliže definiraju kriteriji i postupci za procjenu primjerenosti članova Nadzornog odbora Banke koji se primjenjuju prilikom njihovog izbora na tu funkciju, kao i kontinuirano tijekom trajanja njihova mandata, kao i politika raznovrsnosti članstva u Nadzornom odboru. Tom Politikom definiraju se kriteriji i postupci za procjenu primjerenosti članova Nadzornog odbora Banke koji se primjenjuju prilikom njihovog izbora na tu funkciju, kao i kontinuirano tijekom trajanja njihova mandata. Svrha Politike je unaprijed jasno definirati uvjete koje moraju kontinuirano zadovoljavati članovi Nadzornog odbora, i postupke procjene zadovoljavanja tih uvjeta, kako bi svi članovi Nadzornog odbora zajedno, kao tijelo nadzora nad poslovanjem Banke, u svaku dobu bili primjereni za neovisno i samostalno nadziranje vođenja poslova Banke.

Za provedbu postupka procjene primjerenosti članova Nadzornog odbora Banke odgovorna je Služba ljudskih resursa, o čemu je dužna sastaviti izvještaj. Na temelju izvještaja o provedenom postupku procjene primjerenosti, Uprava Banke priprema prijedlog Odluke o primjerenosti članova Nadzornog odbora Banke, te ga dostavlja Nadzornom odboru na očitovanje. Odluku o primjerenosti donosi Glavna skupština Banke.

Struktura i sastav Nadzornog odbora kao tijela nadzora moraju u svakom trenutku biti takvi da svojom raznolikošću u pogledu stručnih znanja, sposobnosti i iskustva pojedinih članova osiguravaju adekvatan nadzor poslovanja Banke, posebice imajući u vidu poslovnu strategiju Banke, vrstu, opseg i složenost poslova koje obavlja te njen profil rizičnosti. U tom smislu ukupni sastav Nadzornog odbora

Banke mora osigurati odgovarajuću „pokrivenost“ sljedećih područja bankarskog poslovanja: kreditno poslovanje, poslovanje riznice, sustav kontrolnih funkcija, uključujući upravljanje rizicima, računovodstvo i financije, pozadinske poslove.

Članovi Nadzornog odbora dužni su se kontinuirano usavršavati i educirati u području bankarstva, što se posebice odnosi na obvezu pohađanja stručnih radionica, seminara i drugih vrsta edukacija u slučajevima donošenja nove ili izmjene postojeće regulative, uvođenja novih metoda rada ili poslovanja, bitnih promjena u poslovnom okruženju ili makroekonomskih prilika i slično.

Osim navedenog, struktura Nadzornog odbora mora uključivati najmanje jednoga neovisnog člana.

Primjerom osobom za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora Banke smatrati će se osoba koja:

- ispunjava uvjete propisane člankom 45. Zakona o kreditnim institucijama,
- u skladu s člankom 35. st. 3. Zakona o kreditnim institucijama osigurava da cjelokupan sastav Nadzornog odbora ima potrebna stručna znanja, sposobnosti i iskustva, koja tom organu omogućuju da neovisno i samostalno obavlja svoje dužnosti, te ako je struktura istog dovoljno raznolika.

U smislu čl. 45. Zakona o kreditnim institucijama, član Nadzornog odbora Banke može biti osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

- 1) koja ima dobar ugled,
- 2) koja ima odgovarajuća stručna znanja, sposobnost i iskustvo potrebno za ispunjavanje obveza iz svoje nadležnosti,
- 3) koja nije u sukobu interesa u odnosu na Banku, dioničare, članove nadzornog odbora, nositelje ključnih funkcija i više rukovodstvo kreditne institucije,
- 4) koja može posvetiti dovoljno vremena ispunjavanju obveza iz svoje nadležnosti i
- 5) koja može biti član nadzornog odbora prema odredbama Zakona o trgovačkim društvima.

Odgovarajućim stručnim znanjem za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora smatrati će se najmanje završen diplomski studij iz relevantnog područja u skladu s propisima kojima se uređuje znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje te priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija. Iznimno, jedan član Nadzornog odbora Banke institucije, koji svojim iskustvom i dosadašnjim radom u nadzornom odboru može dokazati da ima odgovarajuća stručna znanja, sposobnost i iskustvo potrebno za ispunjavanje obveza iz svoje nadležnosti, ne mora imati završen diplomski studij iz relevantnog područja.

Osim postignutog stupnja obrazovanja, Banka će provjeravati i kontinuirano stručno usavršavanje kandidata. Banka je prilikom procjene kandidata također dužna procjenjivati njegovu sposobnost razumijevanja i kritičkog preispitivanja poslovanja Banke i rizika kojima je ona izložena te njegovu odlučnost, stratešku viziju, prosuđivanje rizika, neovisnost u mišljenju i spremnost za kontinuirano učenje i profesionalni razvoj.

Odgovarajućim iskustvom u poslovima nadzora smatrati će se:

- 1) iskustvo u upravi ili nadzornom odboru kreditne institucije,
- 2) iskustvo u upravi ili nadzornom odboru finansijske institucije,
- 3) rad u tijelu nadležnom za nadzor nad kreditnim ili finansijskim institucijama,
- 4) iskustvo stečeno dugogodišnjim akademskim radom,

- 5) iskustvo stečeno dugogodišnjim radom u tijelima državne uprave ili javnopravnim tijelima na ključnim rukovodećim mjestima s visokim stupnjem samostalnosti,
- 6) dugogodišnje rukovođenje organizacijskim jedinicama u kreditnim ili finansijskim institucijama bitnim za obavljanje njihove djelatnosti,
- 7) iskustvo rukovođenja podružnicom kreditne ili finansijske institucije,
- 8) iskustvo prokurista ili savjetnika uprave kreditne ili finansijske institucije ili
- 9) dugogodišnje iskustvo u rukovođenju finansijskim poslovima u pravnim osobama koje imaju veliko gospodarsko značenje i znatan obujam poslova.

Pod iskustvom iz točke 1. prethodnog stavka podrazumijeva se najmanje pet godina kontinuiranog iskustva na poslovima člana uprave ili nadzornog odbora u kreditnoj instituciji odnosno najmanje sedam godina kontinuiranog iskustva na drugim poslovima iz prethodnog stavka (točke 2. - 9.).

Funkciju člana Nadzornog odbora Banke mogu obavljati samo osobe koje mogu posvetiti dovoljno vremena ispunjavanju obveza iz svoje nadležnosti tj. kvaliteta obnašanja funkcije ne smije biti uslijed nedostatka vremena narušena. Za sve članove Nadzornog odbora procjena primjerenoosti se radi redovito najmanje jednom godišnje kao i prije imenovanja novih članova.

Uprava je u skladu s navedenom Politikom, podnijela Glavnoj skupštini Izvještaj o provedenom postupku naknadne procjene primjerenoosti članova Nadzornog odbora Banke, a konačna odluka o njihovoj primjerenoosti na dnevnom je redu redovne glavne skupštine zakazane za 11.6.2015. godine.

Glavna skupština će istom prilikom procijeniti da li članovi Nadzornog odbora zajedno odnosno kao cjelina imaju potrebna stručna znanja, sposobnosti i iskustva koja omogućuju neovisno i samostalno nadziranje poslova Banke, uz razumijevanje njenih poslova i značajnih rizika.

Nadzorni odbor Banke nadzire vođenje poslova Banke i u tu svrhu pregledava i ispituje poslovne knjige i dokumentaciju Banke. Nadzorni odbor podnosi Glavnoj skupštini Banke pisano izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova Banke.

Funkciju nadzora Nadzorni odbor osobito obavlja nadležnošću i davanjem suglasnosti: na poslovnu politiku Banke; na strateške ciljeve; na finansijski plan; na strategije i politike preuzimanja rizika i upravljanja njima, uključujući rizike koji proizlaze iz makroekonomskog okruženja u kojem Banka posluje s obzirom na poslovni ciklus; na strategije i postupke procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala Banke i na akt o unutarnjoj reviziji i godišnji plan rada unutarnje revizije.

Ovlasti Nadzornog odbora uredene su Statutom Banke u skladu s mjerodavnim propisima Zakona o trgovačkim društvima i Zakona o kreditnim institucijama.

Na dan 31.12.2015. članovi Nadzornog odbora Banke bili su:

- g. Julius Strapek, predsjednik Nadzornog odbora
- g. Željko Filipović
- g. Igor Kováč
- g. Ivo Enenkl
- g. Juraj Lalík
- g. Patrik Tkáč

Odbori Nadzornog odbora

Nadzorni odbor Banke je, sukladno Zakonu o reviziji i Statutu Banke, osnovao **Revizorski odbor**, koji se sastoji od 3 člana, kojeg su na 31.12.2015. činili:

- g. Branko Tomašković, predsjednik (od 19.02.2015.)
- g. Julius Strapek, član
- g. Juraj Lalik, član

Revizorski odbor je tijekom 2015. godine održao tri sjednice.

Revizorski odbor pomaže Nadzornom odboru obavljati funkciju nadzora poslovanja Banke, a osobito obavlja sljedeće poslove:

- prati postupak financijskog izvješćivanja,
- prati učinkovitost sustava unutarnje kontrole, unutarnje revizije, te sustav upravljanja rizicima,
- nadgleda provođenje revizije godišnjih financijskih i konsolidiranih izvještaja,
- prati neovisnost samostalnih revizora ili revizorskog društva koje obavlja reviziju, a posebno ugovore o dodatnim uslugama,
- daje preporuke skupštini o odabiru samostalnog revizora ili revizorskog društva,
- raspravlja o planovima i godišnjem izvješću unutarnje revizije te o značajnim pitanjima koja se odnose na ovo područje.

Pored Revizorskog odbora, Nadzorni odbor u funkciji nadzora poslovanja Banke, prati i ocjenjuje učinkovitost rada unutarnje revizije i daje preporuke za poboljšanje kvalitete rada, kao i preporuke za korištenje raspoloživih sredstava, sa svrhom uspostavljanja kvalitetnog sustava unutarnje kontrole koji će pravovremeno identificirati rizike kojima je Banka izložena, radi djelotvornog načina upravljanja njima.

S obzirom na veličinu, unutarnju organizaciju te vrstu, opseg i složenost poslova koje obavlja, Nadzorni odbor nije osnovao zasebni odbor za primitke, odbor za imenovanja i odbor za rizike, već Nadzorni odbor sam izvršava zadatke iz nadležnosti navedenih odbora sukladno Zakonu o kreditnim institucijama.

OPIS TOKA INFORMACIJA O RIZIKU DO UPRAVLJAČKOG TIJELA

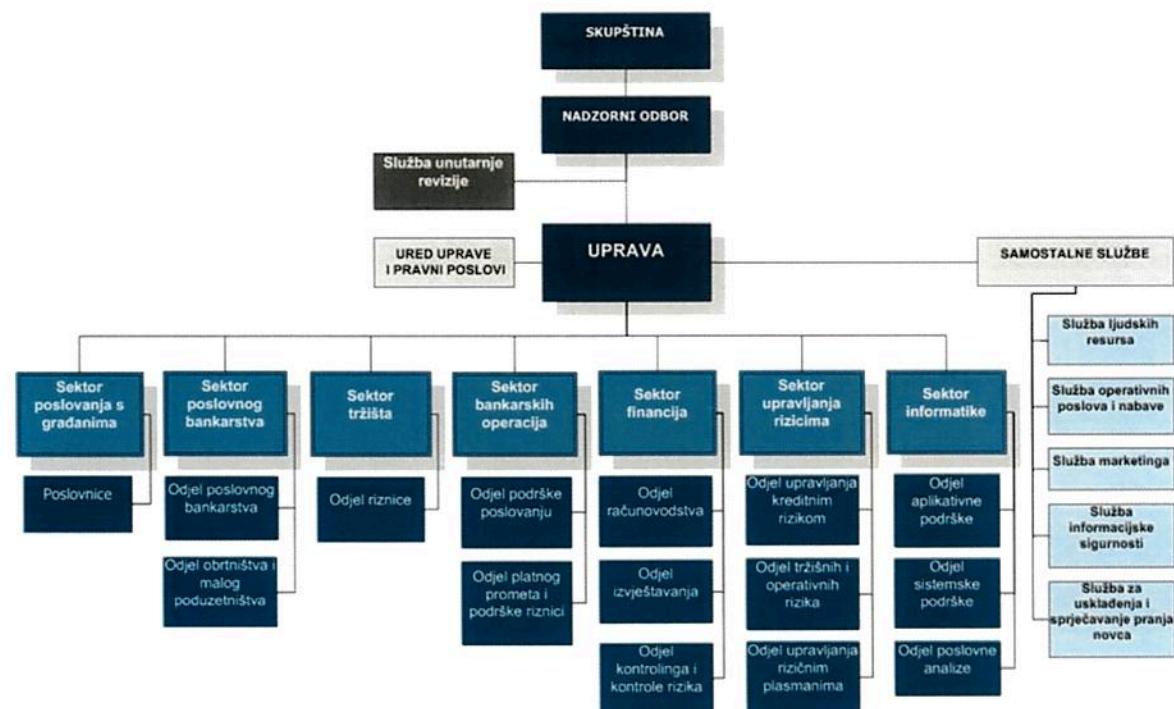
Banka ima jasno uspostavljen sustav praćenja i izvješćivanja o rizicima kako bi pravodobno osigurala potrebne informacije svim sudionicima u sustavu upravljanja rizicima i upravljačkom tijelu. Izvješća o rizicima izrađuju se periodično u skladu sa internim procedurama, te se podnose Odboru za upravljanje aktivom i pasivom, Kreditnom odboru, Revizorskom odboru i Upravi, ali i nižim upravljačkim razinama te zaposlenicima dinamikom i na način kako je propisano internim aktima.

ORGANIZACIJA

Sukladno odredbama članka 102. Zakona o kreditnim institucijama Banka je uspostavila jasnu organizaciju s definiranim, preglednim i dosljednim linijama ovlasti i odgovornosti unutar Banke koji:

- omogućuje učinkovitu komunikaciju i suradnju na svim organizacijskim razinama, uključujući primjereno tijek informacija
- ograničava i sprječava sukob interesa
- uspostavlja jasan i dokumentiran proces donošenja odluka.

Internim aktima Banke detaljno su propisani poslovi i odgovornosti pojedinih organizacijskih dijelova i radnika unutar pojedinih organizacijskih dijelova Banke.

2. CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZIKOM

Najznačajnije vrste finansijskih rizika kojima je Banka izložena čine kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišni rizik i operativni rizik. Tržišni rizik obuhvaća valutni rizik, kamatni rizik i rizik od promjene tržišnih cijena vlasničkih i dužničkih vrijednosnih papira.

Integrirani sustav upravljanja rizicima izrađuje se i kontinuirano unapređuje na razini Banke definiranjem strategija, politika i procedura za procjenu, mjerjenje, kontrolu i upravljanje rizicima te utvrđivanje razine limita izloženosti rizicima usklađenih sa zakonskim okvirom i rizičnim profilom Banke.

Banka je kroz svaku pojedinu politiku donijela i strategiju upravljanja koja obuhvaća ciljeve i osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima, definira profil rizičnosti i sklonost preuzimanju rizika, te usklađenost rizičnog profila Banke i razine kapitala.

Banka je uspostavila sustav upravljanja rizicima primjeren vrsti, opsegu i složenosti poslovanja, te profilu rizičnosti Banke koji obuhvaća adekvatnu strategiju, politike i ostale interne akte za upravljanje rizicima, organizacijski ustroj s definiranim ovlastima i odgovornostima za upravljanje rizicima, proces upravljanja rizicima te djelotvoran sustav unutarnjih kontrola. Banka redovito nadzire i provjerava sustav upravljanja rizicima te identificira i procjenjuje rizike kojima jest ili očekuje da bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

Sveobuhvatni sustav upravljanja rizicima Banke obuhvaća:

- Kreditni rizik,
- Rizik likvidnosti,
- Tržišne rizike,
- Operativni rizik,
- Ostale rizike kojima jest ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju (strateški, reputacijski rizik itd.)

Kreditni rizik

Vođenje kreditne politike Banke uređeno je važećim politikama i procedurama odobrenim od Uprave Banke, uz suglasnost Nadzornog odbora temeljem Zakona o kreditnim institucijama.

Banka je kod kreditnog procesa jasno definirala organizacijsku razdvojenost funkcije predlaganja kreditnog plasmana od funkcije odobravanja, funkcije pozadinskih poslova i kontrole rizika do razine Uprave.

Strateški ciljevi upravljanja kreditnim rizikom:

- postizanje planiranog obujma i strukture kreditnog portfelja, dovoljno diversificiranog radi minimiziranja kreditnog rizika
- sigurnost plasmana koja se postiže primjenom najboljih poslovnih praksi odobravanja plasmana i upravljanja kreditnim portfeljem te resursa sa adekvatnom razinom znanja i iskustva u procesu upravljanja kreditnim rizikom
- stabilna likvidnost kroz procjenu povrata plasmana u predviđenom vremenskom roku
- održavanje željene strukture odnosa između kredita, depozita, obveza i kapitala

- disperzija rizika po korisnicima, djelatnostima uz uvažavanje regionalne specifičnosti čime se ostvaruju ciljevi Banke u svakoj regiji prema njenim gospodarskim i razvojnim mogućnostima
- cross selling i jačanje depozitne baze kroz privatno i poslovno bankarstvo
- pozicioniranje Banke kao banke koja brzo i kvalitetno realizira usluge, koja je fleksibilna prema zahtjevima klijenta i konkurentna na tržištu
- održavanje planirane razine adekvatnosti kapitala primjenom adekvatnog postupka procjene kreditnog rizika uz osiguranje kolateralima koji svrstavaju plasmane u niže pondere rizika prilikom izračuna rizične ponderirane aktive.

Politikom upravljanja kreditnim rizikom zajedno sa internim aktima (pravilnici, procedure, radne upute, odluke i dr.) na koje se referira, uređuje se upravljanje kreditnim rizikom i to:

- sklonost preuzimanja kreditnog rizika,
- jasne linije ovlasti i odgovornosti,
- metodologija utvrđivanja kreditne sposobnosti i mjerena odnosno procjenjivanja kreditnog rizika za vrijeme trajanja otplate/važenja rizičnog proizvoda,
- postupci za ovladavanje i praćenje kreditnog rizika uključujući uspostavu limita ograničenja izloženosti,
- procedure i mјere ukoliko dolazi do odstupanja od primjene usvojenih politika i postupaka i ovlasti za odobrenje takvih odstupanja i
- stres testiranja kao pripremu Banke za moguće krizne situacije.

Politika upravljanja kreditnim rizikom temelji se na primjeni pravila o upravljanju kreditnim rizikom:

- 1) Osiguranje jasne operativne i organizacijske razdvojenosti funkcije ugovaranja transakcija od funkcije podrške u poslovanju i od funkcije kontrole rizika, do razine Uprave.
- 2) Uspostavljanje jasne i dosljedne organizacijske strukture za proces donošenja odluka o odobravanju plasmana koji osigurava:
 - a) utvrđivanje kriterija, politika i procedura za odobravanje novih i obnavljanje te restrukturiranje postojećih plasmana,
 - b) utvrđivanje pravila odobravanja plasmana na razini pojedinačnih dužnika te na razini grupe povezanih osoba, ovisno o iznosu i rizičnosti plasmana
 - c) utvrđivanje nadležnosti Nadzornog odbora, Uprave i ovlaštenika za odobravanje plasmana, ovisno o iznosu i rizičnosti plasmana.
- 3) Plasmani mogu biti odobreni samo uz suglasnost (podrazumijeva finansijsku i kreditnu analizu, mišljenje i ocjenu prijedloga) osoba zaduženih za procjenu kreditnog rizika.
- 4) Banka je odredila limite za odobravanje plasmana fizičkim osobama koji nisu materijalno značajni, te radi pojednostavljenja postupka odobravanja, odluke o odobrenju plasmana fizičkim osobama donose se, do postavljenih limita, u okviru funkcije ugovaranja transakcije. Kriteriji i uvjeti odobravanja takvih plasmana, limiti te grupiranje kredita prema srodnim obilježjima propisani su Katalogom proizvoda namijenjenog osobnom bankarstvu koji usvaja Kreditni odbor na prijedlog Sektora poslovanja s građanima i uz suglasnost Sektora upravljanja rizicima.
- 5) Plasmani pravnim osobama i ostalim osobama koje obavljaju registriranu djelatnost odobravaju se isključivo uz mišljenje i ocjenu prijedloga Sektora upravljanja rizicima neovisno o iznosu i rizičnosti plasmana. Svaki kreditni zahtjev mora proći temeljitu kreditnu analizu od strane kreditnog analitičara s iskustvom koje odgovara veličini i kompleksnosti pojedinog plasmana.

- 6) Za odobravanje plasmana prema uvjetima različitim od općih uvjeta poslovanja, uspostavljeni su sustavi kontrole te pravila postupanja, nadležnosti za odobrenje te proces praćenja takvih plasmana za vrijeme njihovog trajanja.
- 7) Vrijednosna usklađenja plasmana (ispravci vrijednosti za identificirane gubitke) utvrđuju se na prijedlog funkcije upravljanja rizicima.

Najznačajnije politike, procedure, pravilnici i upute za upravljanje kreditnim rizikom koje Banka primjenjuje:

- Politika i strategija upravljanja kreditnim rizikom,
- Procedura utvrđivanja kreditne sposobnosti, odobravanja i upravljanja plasmanima pravnih osoba,
- Procedura za potrošačko kreditiranje,
- Katalog proizvoda namijenjenih osobnom bankarstvu,
- Procedura administracije rizičnih proizvoda u poslovnom bankarstvu,
- Pravilnik o utvrđivanju grupa povezanih osoba i osoba u posebnom odnosu sa VABA d.d. bankom,
- Pravilnik o utvrđivanju izloženosti s osnova kreditnog rizika,
- Metodologija odobravanja plasmana pravnim osobama,
- Procedura uvrštenja klijenata na Watch listu,
- Procedura naplate loših plasmana,
- Procedura naplate plasmana stanovništva,
- Pravilnik o upravljanju predmetima u sporu,
- Procedura za prijavu potraživanja u stečajnu masu,
- Procedura za upravljanje postupcima predstečajne nagodbe,
- Pravilnik o klasifikaciji plasmana i potencijalnih obveza VABA d.d. banke Varaždin.

Banka je izložena kreditnom riziku kroz aktivnosti kreditiranja i investiranja te u slučajevima u kojima djeluje kao posrednik u ime komitenata ili trećih osoba. Kreditni rizik se može definirati kao rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema Banci.

Kako bi upravljala razinom kreditnog rizika, Banka procjenjuje kreditnu sposobnost svojih klijenata, a kako bi umanjila kreditni rizik uzima odgovarajuće instrumente osiguranja. Pored navedenog, Banka kontinuirano prati rizik da klijent neće izvršavati svoje obveze uredno i o dospijeću.

Primarna izloženost Banke kreditnom riziku proizlazi iz zajmova i potraživanja od komitenata. Iznos kreditne izloženosti po toj osnovi te po osnovi vrijednosnica koje se drže do dospijeća i vrednuju po amortiziranom trošku predstavlja knjigovodstvena vrijednost te imovine u bilanci. Nadalje, Banka je izložena i kreditnom riziku po izvanbilančnim stawkama, kroz obveze po neiskorištenim odobrenim zajmovima i izdanim garancijama.

Upravljanje kreditnim rizikom Banka provodi u skladu sa zakonskim odredbama i smjernicama Hrvatske narodne banke odnosno sukladno internim politikama i procedurama.

U postupku ocjene kreditnog rizika plasmana procjenjuje se sljedeće:

- ➔ dužnikova kreditna sposobnost,
- ➔ dužnikova urednost u podmirivanju obveza,
- ➔ opravdanost zatraženog tipa financiranja,

- ➔ kvaliteta instrumenata osiguranja.

Ocjena kreditne sposobnosti vrši se svaki put prilikom obrade zahtjeva klijenta odnosno minimalno jednom godišnje, nakon dostave godišnjih finansijskih izvješća, za klijente prema kojima je Banka izložena, a nisu tijekom godine uputili kreditni zahtjev za novi rizični proizvod.

Pod kreditnom sposobnošću podrazumijeva se sposobnost klijenta da udovolji uvjetima korištenja kredita ili potencijalnih obveza i osigurava izvršenje preuzete obveze prema Banci iz svojih sredstava, na način i u roku utvrđenim ugovorom te da se u svom poslovanju pridržava zakonskih i drugih propisa.

Ocjena kreditne sposobnosti poslovnog subjekta vrši se minimalno po sljedećim osnovama:

1. Karakter dužnika
2. Kapital dužnika
3. Imovinska snaga dužnika
4. Dužnikova zaduženost
5. Likvidnost i profitabilnost
6. Dužnikovi novčani tokovi
7. Opći uvjeti poslovanja i perspektiva dužnika
8. Dužnikova izloženost valutno induciranim kreditnim riziku

U procesu praćenja plasmana i potencijalnih obveza kontinuirano se obavlja provjera da li postoje elementi koji mogu ukazivati na pogoršanje finansijskog položaja komitenata, izloženost komitenata valutnom riziku ili povećanje rizika uslijed smanjenja vrijednosti instrumenta osiguranja.

Rizik likvidnosti

Upravljanje rizikom likvidnosti je uređeno interni aktima koje predlaže Sektor upravljanja rizicima, a usvaja ih Uprava Banke. Sukladno promjenama Sektor upravljanja rizicima predlaže i reviziju internih akata. Banka kontinuirano unaprjeđuje kvalitetu modela i cijelokupni proces upravljanja likvidnošću nadogradnjom modela mjerjenja likvidnosti i pripadajućih prepostavki i poboljšanjem tehničke podrške i proceduralnih elemenata procesa.

Operativne aktivnosti vezane uz upravljanje rizikom likvidnosti odvijaju se u Odjelu riznice. Sukladno politici i proceduri za upravljanje rizikom likvidnosti, na strateškoj razini definirani su ciljani pokazatelji likvidnosti banke, a o kojima se redovito izvještava ALCO odbor banke.

Strategija upravljanja rizikom likvidnosti obuhvaća ciljeve i osnovna načela upravljanja rizikom likvidnosti, a određena je poslovnom strategijom banke i budžetom.

Rizik likvidnosti proizlazi iz redovnog financiranja poslovanja Banke i upravljanja pozicijama. Glavne kategorije rizika likvidnosti kojima je Banka izložena su:

- rizik nemogućnosti podmirivanja obveza kao posljedica neusklađenosti priljeva i odljeva – rizik strukturne likvidnosti,
- rizik nemogućnosti prodaje ili pribavljanja likvidnih instrumenata na tržištu u primjerenom roku i po prihvatljivoj cijeni – rizik likvidnosti finansijskih instrumenata.

Upravljanje rizikom likvidnosti provodi se u skladu sa zakonskim odredbama, a isto je definirano sljedećim internim aktima:

- Politika i strategija upravljanja rizikom likvidnosti,
- Procedura izrade stres testova likvidnosti,
- Procedura za upravljanje likvidnošću Banke,
- Plan za krizu likvidnosti.

Interne akte predlaže Sektor upravljanja rizicima, a usvaja ih Uprava Banke. Sukladno promjenama Sektor upravljanja rizicima predlaže i reviziju internih akata.

Cilj sustava mjerena likvidnosti je procijeniti tekuću likvidnost Banke i njenu sposobnost podmirenja budućih potreba za financiranjem. Banka kontinuirano unaprjeđuje kvalitetu modela i cijelokupni proces upravljanja likvidnošću nadogradnjom modela mjerena likvidnosti i pripadajućih prepostavki i poboljšanjem tehničke podrške i proceduralnih elemenata procesa.

Temeljni cilj politike likvidnosti jest osigurati sigurno poslovanje Banke u cilju postizanja optimalne ravnoteže između sigurnosti Banke i povrata od ulaganja dioničara. Okvir sigurnog upravljanja rizikom likvidnosti obuhvaća: strategiju upravljanja likvidnošću odobrenu od strane Uprave Banke u okviru budžeta i strateških planova, efikasan nadzor od strane Odbora za upravljanje aktivom i pasivom i Uprave Banke, jasno definirane odgovornosti i djelovanja sukladno utvrđenim limitima, upravljanje usklađenosti aktive i pasive s aspekta ročnosti, uspostavljen sustav procjene svih tekućih i budućih priljeva i odljeva, upravljanje struktukom pasive, a naročito u dijelu praćenja koncentracije velikih depozita, kontinuiranu izradu stres testova likvidnosti, procjenu pristupa finansijskim tržištima i dostupnih sredstava pod normalnim i stresnim uvjetima i plan postupanja u kriznim situacijama.

Banka u svom poslovanju uz interni model praćenja likvidnosti obvezno prati i zadovoljava propise koji se odnose na likvidnost, a to su sljedeće mjere koje se odnose na upravljanje likvidnosti:

- propisani omjer kratkoročnih deviznih potraživanja i obveza koji se prati na dnevnoj bazi,
- obvezna pričuva – kunska,
- obvezna pričuva – devizna te
- minimalni koeficijent likvidnosti
- liquidity coverage ratio.

Cilj upravljanja sredstvima održavanja je ispunjenje regulatornog minimuma na način da se osigura minimalni trošak održavanih sredstava.

Banka koristi sljedeće modele mjerena rizika likvidnosti:

- financiranje i strukturni pokazatelji,
- koncentracija depozita,
- sustav najava i projekcije novčanih tokova,
- mehanizam raspodjele te
- stres testove likvidnosti.

Banka koristi raznolike izvore financiranja, kao što su depoziti, uzeti zajmovi, međubankarski zajmovi i dionički kapital. Banka kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u financiranju koje su potrebne za dostizanje poslovnih i strateških ciljeva. Različiti izvori financiranja omogućuju fleksibilnost, umanjuju ovisnost o jednom izvoru financiranja i omogućavaju lakše upravljanje troškom financiranja.

Strateški ciljevi upravljanja rizikom likvidnosti:

- promišljeno upravljanje sredstvima i obvezama
- održavanje ciljane ročne i valutna usklađenost aktive i pasive, uz održavanje adekvatne rezerve likvidnosti
- rast aktive koji se oslanja na stabilnu depozitnu strukturu
- diverzificiranost i stabilnost izvora financiranja uz pretpostavke o likvidnosti i utrživosti imovine
- upravljanje likvidnošću valutne podbilance
- profitabilnost poslovanja, odnosno zadovoljenje interesa investitora
- vođenje računa o izgradnji pozitivnog stava javnosti i ključnih klijenata o pouzdanosti i uspješnosti Banke.

Politika upravljanja rizikom likvidnosti temelji se na primjeni pravila o upravljanju likvidnosnim rizikom:

- Osiguranje jasne operativne i organizacijske razdvojenosti funkcije ugovaranja transakcija od funkcije podrške i funkcije upravljanja rizikom likvidnosti do razine Uprave
- Uspostava organizacijskog ustroja, definiranje poslova i opsega odgovornosti tijela i/ili višeg rukovodstva zaduženog za utvrđivanje, mjerjenje odnosno procjenjivanje, ovladavanje, praćenje i izvještavanje o likvidnosnom riziku
- Određivanje i neprekidno revidiranje limita za upravljanje likvidnosnim rizikom koji će biti u skladu s prihvatljivom razinom izloženosti likvidnosnom riziku te s vrstom, opsegom i složenošću poslovanja Banke kao i limite za autorizaciju novčanih tokova iznad određenih iznosa
- Uspostava primjerenog sustava izvještavanja o likvidnosnom riziku te izvještavanja o prekoračenjima limita likvidnosti i postupke u slučajevima prekoračenja
- Efikasan nadzor od strane Odbora za upravljanje aktivom i pasivom i Uprave Banke
- Osiguranje optimalne razine likvidnosti u funkciji stabilnosti i profitabilnosti Banke
- Definirane adekvatne procedure i postupci za upravljanje likvidnošću Banke
- Uspostavljen sustav procjene svih tekućih i budućih priljeva i odlijeva, te praćenje novčanih tokova i izrade projekcija dnevne likvidnosti i mjesecnih planova likvidnosti
- Kontinuirana izrada stres testova likvidnosti
- Plan postupanja u kriznim situacijama
- Uspostava i primjena adekvatnog mehanizma raspodjele za sve značajne poslovne aktivnosti Banke.

Tržišni rizici

Uprava Banke delegirala je odgovornost za upravljanje kamatnim i tržišnim (valutni, pozicijski i robni rizik) rizicima Odboru za upravljanje aktivom i pasivom. Operativna razina upravljanja tržišnim rizicima je u nadležnosti Sektora upravljanja rizicima.

Dokumentacijski okvir aktivnosti, nadležnosti, načina upravljanja i uspostave sustava kontrole i izvješćivanja o izloženosti tržišnim rizicima definiran je slijedećim internim aktima:

- Politika i strategija upravljanja tržišnim rizicima,
- Politika i strategija upravljanja kamatnim rizikom,
- Procedura za upravljanje tržišnim rizicima,
- Procedura za upravljanje kamatnim rizikom u knjizi banke,
- Procedura za kupoprodaju deviza sa klijentima Banke uz povlašteni tečaj,
- Procedura za bilježenje i kontrolu razgovora u Odjelu riznice,
- Procedure primjene limita za visinu transakcije djelatnika Odjela riznice,
- Procedura o definiranju kriterija za utvrđivanje limita i praćenje limita prema domaćim i stranim kreditnim institucijama,
- Pravilnik o ograničenju ulaganja u kapital nefinansijskih institucija i materijalnu imovinu,

- Procedura za upravljanje rizikom države,
- Odluka o limitima izloženosti portfelja vrijednosnica raspoloživog za prodaju (AFS portfelj).

Sektor upravljanja rizicima će kontinuirano preispitivati i prilagođavati politike upravljanja tržišnim i kamatnim rizikom rizičnom profilu Banke, okruženju i regulatornim zahtjevima.

Izloženost tržišnim rizicima nastaje u pozicijama koje se iskazuju po tržišnoj vrijednosti, a odnosi se na vrijednosne papire i druge finansijske instrumente koji se drže radi trgovanja, vrijednosne papire i druge finansijske instrumente koji su raspoloživi za prodaju i pozicije iskazane u stranoj valuti.

Rizik kamatnih stopa predstavlja osjetljivost finansijskog položaja Banke na kretanje kamatnih stopa. Operacije Banke su pod utjecajem rizika promjene kamatnih stopa u onoj mjeri u kojoj kamatnosna aktiva i obveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima.

Obavljajući devizno poslovanje Banka podliježe riziku uslijed promjene intervalutarnih odnosa, kao i promjene tečajeva stranih valuta prema vrijednosti domaće valute. Banka dnevno prati promjene u deviznoj podbilanci kroz praćenje odnosa deviznih potraživanja i obveza, a u skladu s propisima HNB o otvorenoj deviznoj poziciji.

Za mjerjenje i izvještavanje izloženosti valutnom riziku Banka koristi Izvještaj o otvorenoj deviznoj poziciji (gap analiza) prema metodologiji propisanoj od strane Hrvatske narodne banke. Operativno upravljanje deviznom pozicijom unutar propisanih limita u nadležnosti je Odjela riznice koja ima mogućnost predložiti mjere za uklanjanje neusklađenosti devizne pozicije kroz smanjenje ili povećanje plasmana i depozita uz valutnu klauzulu, prodaju ili kupnju valute ili pak kroz arbitražu - prodaju jedne valute za drugu.

Sektor upravljanja rizicima na dnevnoj osnovi kontrolira poštivanje limita, a na mjesečnoj osnovi izvještava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom o izloženosti valutnom riziku.

Operativni rizik

Organizacijski model procesa upravljanja operativnim rizikom koncipiran je na razini centralizirane i decentralizirane funkcije upravljanja operativnim rizikom. Centralizirana funkcija predstavlja operativnu razinu upravljanja i izvještavanja o operativnom riziku koja je u nadležnosti Sektora upravljanja rizicima, Službe informacijske sigurnosti te Sektora informatike odnosno BCP voditelja.

Decentralizirana funkcija predstavlja proces prikupljanja podataka o operativnim gubicima / rizicima u kojem sudjeluju svi organizacijski dijelovi Banke koji su odgovorni za prikupljanje podataka o operativnim gubicima / rizicima koji su se dogodili unutar poslovnog područja za koje su nadležni.

Za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik, Banka koristi jednostavu metodu.

Upravljanje operativnim rizikom provodi se u skladu sa zakonskim odredbama, a isto je definirano sljedećim internim aktima:

- Politika i strategija upravljanja operativnim rizikom,
- Procedura za upravljanje operativnim rizikom,
- Procedura upravljanja operativnim rizikom informacijskog sustava,
- Metodologija za upravljanje operativnim rizicima,

- Uputa za prijavu operativnih gubitaka i operativnih rizika.

Operativni rizik prisutan je u svakom segmentu bančina poslovanja, što zahtjeva kvalitetno poznavanje i kontinuirano praćenje svih poslovnih procesa. Organizacijski model procesa upravljanja operativnim rizikom sukladan je zakonskim odredbama i baselskim smjernicama te internim aktima (politike, procedure i metodologije za upravljanje operativnim rizikom).

Upravljanje sigurnošću informacijskog sustava u kontekstu upravljanja operativnim rizikom informacijskog sustava obuhvaća niz periodičkih aktivnosti kojima je cilj umanjiti operativni rizik na informacijskom sustavu Banke, točnije ugrađivanju kontrolnih mehanizama, poboljšavanja poslovnih procesa te usklađivanju s zakonskom regulativom u cilju smanjenja štete koju ranjivost može prouzročiti na informacijskom sustavu Banke.

Banka je u cilju upravljanja operativnim rizikom osigurala primjerno upravljanje informacijskim sustavom i rizikom informacijskog sustava, upravljanje rizicima povezanim s eksternalizacijom, upravljanje rizikom usklađenosti, upravljanje kontinuitetom poslovanja te osigurala primjereni sustav za sprečavanje pranja novca i financiranje terorizma.

ORGANIZACIJA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Upravljanje rizicima je organizirano unutar Sektora upravljanja rizicima.

Poslovi Sektora upravljanja rizicima su:

- identifikacija, procjena i mjerjenje izloženosti Banke kreditnom riziku, riziku likvidnosti, tržišnim rizicima (pozicijski rizik, rizik kamatnih stopa, valutni rizik) i operativnom riziku,
- predlaganje strategija, politika i procedura upravljanja svim bankarskim rizicima te njihova implementacija nakon usvajanja od strane nadležnih tijela
- izrada analiza i izvještaja za potporu odlučivanja o upravljanju izloženošću Banke rizicima,
- praćenje i kontrola limita izloženosti rizicima,
- unapređivanje metoda procjene i mjerjenja svih bankarskih rizika kako bi rizici bili svedeni na najmanju moguću mjeru odnosno bili u skladu sa rizičnim profilom Banke,
- praćenje zakonske regulative i standarda koji reguliraju područje upravljanja rizicima.

Unutarnju organizaciju Sektora upravljanja rizicima čine tri Odjela:

- **Odjel upravljanja kreditnim rizikom**

Poslovi Odjela najvećim dijelom su usmjereni na obradu kreditnih zahtjeva korporativnih i SME klijenata što uključuje finansijsku i kreditnu analizu te definiranje odluka u skladu sa odobrenjima nadležnih tijela/osoba. Odjel također kontinuirano prati finansijski položaj klijenata za vrijeme trajanja poslovnog odnosa, kontrolira i predlaže visinu potrebnih rezervacija te kreira izvješća o kvaliteti kreditnog portfelja na pojedinačnoj i skupnoj osnovi.

Osim navedenog Odjel upravljanja nadležan je i za:

- kontrolu usklađenosti prijedloga odluke sa katalogom kamata, naknada i proizvoda te drugim aktima Banke,
- kontrolu primjene odluka o ovlaštenjima i nadležnosti za odobravanje plasmana i ishođenje potrebnih suglasnosti nadležnih tijela sukladno internom i eksternom regulativnom,
- praćenje kvalitete instrumenata osiguranja tražbina,

- praćenje limita izloženosti, velikih izloženosti i koncentracije kreditnog rizika,
- predlaganje politika i procedura za praćenje, procjenu i mjerjenje kreditnih rizika,
- sudjelovanje u svim aktivnostima koje uključuju preuzimanje kreditnog rizika (razvoj novih proizvoda i izmjena postojećih proizvoda, scoring sustavim dr.).

Obzirom da kreditni rizik predstavlja najznačajniji rizik kojem je Banka izložena, na tom području uspostavljen je organizacijski i dokumentacijski sustav upravljanja kreditnim rizikom primjereno vrsti, opsegu i složenosti poslovanja, te profilu rizičnosti Banke.

- **Odjel tržišnih i operativnih rizika**

Poslovi odjela usmjereni su na identifikaciju, praćenje i upravljanje tržišnim rizicima (valutni rizik, kamatni rizik, rizik likvidnosti, pozicijski rizik) te operativnim rizicima. Odjel je također usmjeren i aktivno uključen u proces upravljanja aktivom i pasivom te izvještavanje ALCO odbora.

- **Odjel upravljanja rizičnim plasmanima**

Poslovi Odjela su naplata loših plasmana pravnih osoba i građana dogovornim putem ili pokretanjem postupaka prisilne naplate.

Unatoč proaktivnom pristupu u naplati loših plasmana, vanjski faktori, primarno makroekonomsko okruženje koje karakterizira smanjenje gospodarske aktivnosti i investicija, velik broj otvorenih predstečajnih nagodbi i stečajeva, značajno utječe na sposobnost i mogućnost naplate iz novčanog toka poslovanja klijentata te je potreban značajno veći angažman resursa različitih kompetencija kako bi se zajedničkim naporima postigla što efikasnija naplata.

U listopadu 2014. godine provedena je nova strategija upravljanja lošim plasmanima kroz objedinjavanje dogovorne i prisilne naplate na način da su poslovi prisilne naplate preseljeni iz Ureda Uprave i pravni poslovi u Odjel upravljanja rizičnim plasmanima te je ujedno Odjel pojačan za još jednog zaposlenika pravnika koji je raspoređen na radno mjesto Voditelja prisilne naplate.

Objedinjavanjem dobrovoljne i prisilne naplate u jednom organizacijskom dijelu (Odjel upravljanja rizičnim plasmanima) postignuta je bolja kontrola nad naplatom, brži protok informacija i bolja komunikacija te u konačnici efikasniji proces naplate.

Kako naplata loših plasmana predstavlja strateško bitan segment za Banku, proces naplate i upravljanje lošim plasmanima kontinuirano se unapređuje.

Slijedeća shema prikazuje linije odgovornosti i ovlasti za upravljanje rizicima:

Razine odgovornosti	Organizacioni dio koji nosi odgovornost	Predmet dokumentacije
I. RAZINA	UPRAVA BANKE	<ul style="list-style-type: none"> - definira osnovni strateški stav Banke prema upravljanju rizicima kroz donošenje politika o upravljanju rizicima - politike sadrže svrhu, ciljeve, načela poslovanja, opis osnovne orientacije prema pojedinim vrstama rizika, osnovnu strukturu upravljanja rizicima - donosi strateške odrednice razvoja i redovno kontrolira njihovu realizaciju uskladeno s ukupnim strateškim odrednicama Banke
	Kreditni odbor	<ul style="list-style-type: none"> - kontrola kreditnog rizika - donosi odluke o novim rizičnim proizvodima i izmjeni uvjeta po postojećim rizičnim proizvodima, izuzev odluka o uvjetima kreditiranja zaposlenika - donosi ostale odluke i zaključke vezane uz preuzimanje kreditnog rizika
	Odbor za upravljanje aktivom i pasivom - ALCO	<ul style="list-style-type: none"> - predlaže strateške odluke za upravljanje, kontrolu, nadzor nad izloženošću nekreditnim rizicima - propisuje i predlaže politike koje uređuju izloženost Banke nekreditnim rizicima te vodi računa o optimiranju odnosa profitabilnosti i rizičnosti - davanje preporuka Banci za donošenje odluka/preporuka o određivanju limita
II. RAZINA	Sektor upravljanja rizicima	<ul style="list-style-type: none"> - dizajn sustava upravljanja rizikom - opis procesa upravljanja rizikom, definicije svih važnijih rizika - objašnjenje evaluacije, procedure kontrole i praćenja rizičnih pozicija - strukturalna organizacija upravljanja rizicima, alati procjenjivanja, praćenje rizika
III. RAZINA	Sektori / odjeli / službe	<ul style="list-style-type: none"> - ostali dokumentacijski zahtjevi; procedure, radne upute ...

OPSEG I VRSTA IZVJEŠĆIVANJA I MJERENJA RIZIKA

Banka ima jasno uspostavljen sustav praćenja i izvješćivanja o rizicima kako bi pravodobno osigurala potrebne informacije svim sudionicima u sustavu upravljanja rizicima i upravljačkom tijelu. Izvješća o rizicima sadrže sljedeće informacije o:

- izloženost rizicima
- profilu rizičnosti
- adekvatnosti kapitala
- mjerama i aktivnostima koje se namjeravaju poduzeti ili su poduzete radi ovladavanja rizicima
- internim limitima i udovoljavanju regulatornim zahtjevima iz područja upravljanja rizicima
- iznimkama od postupanja u skladu s internim aktima iz područja upravljanja rizicima
- informacije i pozitivnim i negativnim promjenama i pokazateljima poslovanja koje upućuju ili mogu upućivati na promjenu izloženosti riziku.

Izvješća o rizicima izrađuju se dnevno, mjesечно, kvartalno, polugodišnje i godišnje te se podnose Odboru za upravljanje aktivom i pasivom, Kreditnom odboru, Revizorskom odboru i Upravi, ali i nižim

upravljačkim razinama te zaposlenicima dinamikom predviđenom internim aktima za upravljanje rizicima.

Sektor upravljanja rizicima svakodnevno:

- daje mišljenje o izloženosti kreditnom riziku u procesu odobravanja pojedinačnih plasmana,
- vodi evidenciju odobrenja koja nose komponentu kreditnog rizika,
- prati interne i eksterne limite izloženosti tržišnim rizicima i riziku likvidnosti.

Sektor upravljanja rizicima mjesečno sastavlja:

- Standardno ALCO izvješće koje uključuje pregled izloženosti s osnova rizika likvidnosti, valutnog rizika, tržišnog rizika, udovoljavanje regulatornim zahtjevima te interno definiranim limitima,
- WATCH LISTA plasmana sa ranim znakovima upozorenja,
- Izvještaj o provedenim reprogramima i prolongacijama.

Sektor upravljanja rizicima kvartalno odnosno na zahtjev sastavlja:

- Izvještaj o izloženosti operativnim rizicima i operativnim gubicima
- Izvještaj o izloženosti kamatnom riziku
- Izvještaj o kreditnom riziku
- Izvještaj o stanju portfelja loših plasmana.

Sektor upravljanja rizicima godišnje izvještava o Izloženosti operativnim rizicima na temelju postupka samoprocjene i Izvještaj o rizicima povezanim s eksternalizacijom.

Politika zaštite od rizika i smanjenje rizika

Banka ima uspostavljeni sustav upravljanja rizicima kao osnovni preuvjet zaštite i smanjenja od rizika prema kojima može biti izložena ili prema kojima već ima izloženost. Banka za svaku vrstu rizika ima uspostavljeni sustav identifikacije rizika, mjerjenja, ovladavanja rizikom, praćenja i izvješćivanja i kontrole nad rizikom.

Banka na temelju svog profila rizičnosti utvrđuje značajne rizike kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju. Banka ima uspostavljen sustav identifikacije rizika koji proizlaze iz postojećih i novih proizvoda i usluga. Banka pravodobno mjeri izloženost rizicima što je potrebno zbog učinkovitog sustava za upravljanje rizicima. Banka prikladno dokumentira način ovladavanja rizikom uključujući i razloge za prihvatanje, smanjenje, izbjegavanje ili prijenos rizika.

Banka pravovremeno izvještava o praćenju, uočavanju rizika i odstupanju od definiranih limita. Izvješća o praćenju rizika izrađuju se pravodobno te se distribuiraju odgovornim osobama kada je potrebno poduzeti određene akcije u cilju smanjenja rizika. Kontrola rizika provodi se sukladno definiranim politikama, pravilnicima i procedurama.

Primjereno na upravljanje rizikom s obzirom na profil i strategiju

Upravljačko tijelo Banke prihvatio je i potvrdilo sva izrađena izvješća od strane Sektora upravljanja rizicima, te ih je ocijenila primjereno s obzirom na profil rizičnosti i strategiju.

Profil rizičnosti

Profil rizičnosti predstavlja procjenu svih rizika kojima je ili kojima bi Banka mogla biti izložena. Banka u postupku procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala definira profil rizičnosti. Upravljačko tijelo

potvrdilo je izvještaj o adekvatnosti internog kapitala te je na taj način dati cjelovit pregled načina na koji Banka upravlja rizikom kao i profil rizičnosti.

3. REGULATORNI KAPITAL

Regulatorni kapital Banke čini osnovni kapital uvećan za dopunski kapital.

Stavka	Iznos u 000 kn
REGULATORNI KAPITAL	179.488
OSNOVNI KAPITAL	156.583
REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	156.583
Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	231.080
Plaćeni instrumenti kapitala	231.085
Premija na dionice	0
(-) Vlastiti instrumenti redovnog osnovnog kapitala	-6
(-) Izravna ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala	-6
(-) Neizravna ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala	0
(-) Sintetska ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala	0
(-) Stvarne ili potencijalne obveze kupnje vlastitih instrumenata redovnog osnovnog kapitala	0
Zadržana dobit	-81.594
Zadržana dobit proteklih godina	-31.117
Priznata dobit ili gubitak	-50.476
Dobit ili gubitak koji pripada vlasnicima matičnog društva	-50.476
(-) Dio dobiti tekuće godine ostvarene tijekom poslovne godine ili dobiti tekuće godine ostvarene na kraju poslovne godine koji nije priznat	0
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	-1.461
Ostale rezerve	25.222
Rezerve za opće bankovne rizike	0
Prijelazna uskladenja na temelju instrumenata redovnog osnovnog kapitala koji se nastavljaju priznavati	0
Manjinski udjel priznat u redovnom osnovnom kapitalu	0
Prijelazna uskladenja na temelju dodatnih manjinskih udjela	0
Uskladenja redovnog osnovnog kapitala zbog bonitetnih filtera	0
(-) Goodwill	-920
(-) Goodwill koji se iskazuje kao nematerijalna imovina	-920
(-) Goodwill uključen u vrednovanje značajnih ulaganja	0
Odgodene porezne obveze povezane s goodwillom	0
(-) Ostala nematerijalna imovina	-15.744
(-) Bruto iznos ostale nematerijalne imovine	-15.744
Odgodene porezne obveze povezane s ostalom nematerijalnom imovinom	0
DODATNI OSNOVNI KAPITAL	0
DOPUNSKI KAPITAL	22.905
Instrumenti kapitala i podređeni krediti koji se priznaju kao dopunski kapital	22.905
Plaćeni instrumenti kapitala i podređeni krediti	22.905
Premija na dionice	0

Osnovni kapital sastoji se od redovnog osnovnog kapitala uvećanog za dodatni osnovni kapital sukladno čl. 51 Uredbe (EU) br. 575/2013. Banka ne raspolaže stavkama dodatnog osnovnog kapitala te je iznos redovnog osnovnog kapitala i osnovnog kapitala identičan.

Redovni osnovni kapital uključuje uplaćeni kapital nastao izdavanjem običnih dionica i ostale rezerve umanjen za stečene vlastite dionice, nematerijalnu imovinu, gubitke prethodnih godina, nerealizirane gubitke od promjena fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju i neotplaćeni iznos kredita odobrenih za kupnju dionica Banke. Stavke koje umanjuju redovni osnovni kapital propisane su člankom 36. Uredbe (EU) br. 575/2013.

Dopunski kapital uključuje instrumente regulirane člancima 62. I 63. Uredbe (EU) br. 575/2013. Banka u okviru dopunskega kapitala koristi hibridne instrumente. Njihovo dospijeće unaprijed je određeno i mora biti ugovoren u trajanju od 5 godina i više od dana uplate te moraju biti zadovoljeni i svi ostali uvjeti propisani navedenom Uredbom. Banka kontinuirano izračunava i prati ispunjenje uvjeta hibridnih instrumenata za uključivanje u stavke dopunskega kapitala.

Ograničenja kod izračuna regulatornog kapitala

Iznos regulatornog kapitala mora u svakom trenutku biti dovoljan za pokriće kapitalnih zahtjeva za kreditni, operativni i tržišne rizike. Stavke regulatornog kapitala ne mogu se istodobno koristiti za pokriće različitih kapitalnih zahtjeva izračunatih u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013. Iznos dopunskega kapitala ne smije prelaziti 1/3 osnovnog kapitala. Banka kontinuirano prati i izračunava ispunjavaju li instrumenti dopunskega kapitala tijekom posljednjih pet godina do dospijeća propisane uvjete odnosno vrši amortizaciju instrumenta.

Regulatorni kapital Banke na 31.12.2015. godine iznosi 179.488 tisuća kuna, od čega osnovni kapital u iznosu 156.583 tisuća kuna te priznatih hibridnih instrumenata dopunskega kapitala u iznosu 22.905 tisuće kuna.

4. KAPITALNI ZAHTJEVI I POSTUPAK PROCJENJIVANJA ADEKVATNOSTI INTERNOG KAPITALA

Propisane minimalne stope kapitala sukladno članku 92. Uredbe (EU) br. 575/2013 su slijedeće:

- Stopa redovnog osnovnog kapitala od 4,5%
- Stopa osnovnog kapitala od 6%
- Stopa ukupnog kapitala od 8%.

Stopa redovnog osnovnog kapitala je omjer redovnog osnovnog kapitala Banke i ukupnog iznosa izloženosti rizicima.

Stopa osnovnog kapitala je omjer osnovnog kapitala Banke i ukupnog iznosa izloženosti rizicima.

Stopa ukupnog kapitala je omjer regulatornog kapitala Banke i ukupnog iznosa izloženosti rizicima.

Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti kapitala, a sukladno čl. 117. I 130. Zakona o kreditnim institucijama te čl. 129. I 133. Direktive 2013/36/EU, Banka je dužna osigurati i slijedeće zaštitne slojeve kapitala:

- Zaštitini sloj za očuvanje kapitala od 2,5% ukupne izloženosti rizicima
- Zaštitini sloj za strukturni sistemski rizik od 1,5% ukupne izloženosti rizicima.

Na taj način potrebne stope kapitala iznose 8,5%, 10,0% i 12%.

Supervizorskom procjenom zahtijevana stopa ukupnog kapitala za Banku iznosi 13,90%.

ODRŽANA STOPA ADEKVATNOSTI REGULATORNOG KAPITALA BANKE na 31.12.2015. iznosi 16,06%.

Postupak procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP)

Osnovni cilj ICAAP-a je osigurati razvoj internih sustava i procedura koji osiguravaju dugoročno adekvatne izvore kapitala, uzimajući u obzir sve važne rizike kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svome poslovanju. Postupak ICAAP-a provodi funkcija kontrole rizika koja je organizacijski obuhvaćena unutar Službe kontrolinga i kontrole rizika.

Banka kao početnu točku procesa ICAAP-a koristi pristup I. Stupa sporazuma Basel II. te postupkom ICAAP-a obuhvaća slijedeće faze:

- Utvrđivanje rizika
- Mjerenje ili procjenu pojedinog rizika i određivanje pripadajućih iznosa internih kapitalnih zahtjeva
- Određivanje ukupnoga internoga kapitala
- Uspoređivanje potrebnoga regulatornog i potrebnoga internoga kapitala.

Banka ICAAP provodi najmanje jednom godišnje kroz identifikaciju rizika i ažuriranje kataloga rizika, dok se izvješćivanje Uprave odvija kvartalno. Testiranje otpornosti na stres za interni kapital provodi se jednom godišnje o čemu se izvještava Uprava Banke.

Funkcija kontrole rizika kvartalno izrađuje Izvješće o adekvatnosti internoga kapitala te ga dostavlja Upravi. Izvješće sadrži podatke o iznosu internih kapitalnih zahtjeva za materijalno značajne rizike, ukupnog raspoloživog internog kapitala, usporedbu potrebnog regulatornog i potrebnog internog kapitala te usporedbu potrebnog i raspoloživog regulatornog i internog kapitala te visinu slobodnog regulatornog i slobodnog internog kapitala.

Interne kapitalne zahtjeve Banka izračunava za rizike koji su istodobno značajni i kapitalno relevantni (za čije je pokriće potrebna kapitalna zaštita), a to su: kreditni rizik, valutno inducirani kreditni rizik, tržišni rizik, kamatni rizik, valutni rizik i operativni rizik. Rizik koncentracije, valutno inducirani kreditni rizik i ostali rizici (uključuju strateški i upravljači rizik) procijenjeni su na temelju internih metodologija te je utvrđena potreba izračuna dodatnih internih kapitalnih zahtjeva za VIKR, rizik koncentracije i ostale rizike.

Postupci i metodologije koje se koriste prilikom izračuna internih kapitalnih zahtjeva za identificirane rizike su:

Značajni rizici	Ocjena značajnosti rizika	Obrazloženje ocjene značajnosti	Kvalitativne metode upravljanja	Kapitalno osjetljiv - potrebni interni kapitalni zahtjevi
Kreditni rizik	DA	rizik I. stupa - zahtjeva izračun KZ prema Uredbi (EU) br. 575/2013	DA	DA
VIKR	DA	- značajan - temeljem osnove poslovanja	DA	DA
Koncentracijski rizik	DA	- značajan - temeljem osnove poslovanja	DA	NE/DA
Tržišni rizici	DA	rizik I. stupa - zahtjeva izračun KZ prema Uredbi (EU) br. 575/2013	DA	DA
Kamatni rizik	DA	rizik II. stupa - zahtjeva izračun IKZ po OPPAIKKI	DA	DA
Valutni rizik	DA	rizik I. stupa - zahtjeva izračun KZ prema Uredbi (EU) br. 575/2013	DA	NE/DA
Operativni rizik	DA	rizik I. stupa - zahtjeva izračun KZ prema Uredbi (EU) br. 575/2013	DA	DA
Likvidnosni rizik	DA	- značajan - temeljem osnove poslovanja	DA	NE
OSTALI RIZICI:	DA	- značajnost se utvrđuje internom metodologijom na temelju čl. 7. OSUK-a i preporuka Hrvatske narodne banke 5% na ukupne KZ	DA	NE/DA
Mogućnost prikupljanja dodatnoga kapitala				
Strateški rizik				
Upravljački rizik				
Rezidualni rizik				
Rizik usklađenosti				
Reputacijski rizik				
Rizik finansijske poluge				

Iznos ukupnih internih kapitalnih zahtjeva iznosi 100.489 tisuće kn, a iznos kapitalnih zahtjeva prema Uredbi (EU) br. 575/2013 iznosi 89.431 tisuća kn. Struktura kapitalnih zahtjeva na 31.12.2015. prikazana je u slijedećoj tablici u 000 kn:

Naziv rizika	PROPISANI KAPITALNI ZAHTJEV	INTERNI KAPITALNI ZAHTJEV
Kreditni rizik	85.150	85.150
VIKR	nije primjenjivo	2.277
Koncentracijski rizik	nije primjenjivo	2.554
Tržišni rizici	-	-
Kamatni rizik	nije primjenjivo	1.755
Valutni rizik	-	-
Operativni rizik	4.281	4.281
Likvidnosni rizik	nije primjenjivo	nije primjenjivo
Ostali rizici:		4.472
Mogućnost prikupljanja dodatnoga kapitala	nije primjenjivo	
Strateški rizik	nije primjenjivo	
Upravljački rizik	nije primjenjivo	
Utjecaj vanjskih činitelja	nije primjenjivo	u sumi ostalih rizika
Reputacijski rizik	nije primjenjivo	
Rizik usklađenosti	nije primjenjivo	
Rezidualni rizik	nije primjenjivo	
Rizik prekomj.financ.poluge	nije primjenjivo	
UKUPNO	89.431	100.489

Banka je u svom poslovanju najizloženija kreditnom riziku. Drugim rizicima Banka upravlja primjereno, te je iznos potrebnih kapitalnih zahtjeva manje značajan ili izloženost ne iziskuje izdvajanje dodatnih kapitalnih zahtjeva, sukladno primjenjenoj metodologiji.

Kapitalni zahtjev za kreditni rizik – standardizirani pristup

Banka za izračun kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik koristi standardizirani pristup u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013. Ukupna izloženost Banke je iznos svih aktivnih bilančnih stavki i stavki izvanbilance.

Iznos ponderirane izloženosti kreditnom riziku za bilančne stavke izračunava se na način da se bilančne izloženosti pomnože s pripadajućim ponderima dok se za izvanbilančne stavke primjenjuje konvertiranje prema stupnjevima rizika.

Kategorija izloženosti	Ponderirana izloženost	Kapitalni zahtjev
UKUPNO KATEGORIJE IZLOŽENOSTI U SKLADU SA STANDARDIZIRANIM PRISTUPOM	1.064.373	85.150
Središnja država i središnje banke	16.121	1.290
Jedinice lokalne samouprave	2.478	198
Javni sektor	53	4
Institucije	47.596	3.808
Trgovačka društva	508.850	40.708
Stanovništvo	226.487	18.119
Izloženosti osigurane nekretninama	6.776	542
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	179.468	14.357
Visokorizične izloženosti	4.524	362
Ostale izloženosti	72.021	5.762

Kapitalni zahtjev za tržišne rizike – standardizirani pristup

Kategorija izloženosti	Izloženost	Kapitalni zahtjev
UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU ZA POZICIJSKI, VALUTNI I ROBNI RIZIK	1.655	132
Pozicijski rizik	0	0
Rizik namire	0	0
Valutni rizik	1.655	132
Robni rizik	0	0

Kapitalni zahtjev za operativni rizik – jednostavni pristup

Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunat je primjenom jednostavnog pristupa propisanog Uredbom (EU) br. 575/2013 izračunom relevantnog pokazatelja na temelju propisanih stavki bilance sa stanjem na kraju posljednje tri finansijske godine. Kapitalni zahtjev za operativni rizik iznosi 15% trogodišnjeg prosjeka relevantnog pokazatelja.

Kategorija izloženosti	Izloženost	Kapitalni zahtjev
UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU ZA OPERATIVNI RIZIK	53.517	4.281
Jednostavni pristup operativnom riziku	53.517	4.281

* Iznosi izloženosti i kapitalni zahtjevi za kreditni, tržišne i operativni rizik iskazani su u 000 kn.

5. ZAŠTITNI SLOJEVI KAPITALA

Učešće strane originalne izloženosti u ukupnoj izloženosti iznosi 15,5% i uglavnom se odnosi na strane finansijske institucije. Iznosi izloženosti u 000 kn:

DRŽAVA	IZNOS	DRŽAVA	IZNOS
DE	77.497	SI	7.868
CY	59.961	FR	7.641
NL	38.201	CZ	1.175
AT	37.113	GB	666
BE	35.611	AE	20
SK	26.711	MK	10
IT	7.997		
Strane originalne izloženosti		300.471	
Ukupne originalne izloženosti		1.945.354	

6. ISPRAVCI VRIJEDNOSTI ZA KREDITNI RIZIK

Dospjela nenaplaćena potraživanja

Dospjela nenaplaćena potraživanja obuhvaćaju iznose bruto plasmana po starosti dospjele i nedospjele glavnice vezane uz nju, na nivou pojedinačnog plasmana, uključujući nenaplaćene i dospjele kamate. Ukupan iznos pojedinačnog plasmana razvrstan je u razred dospjelosti najstarijeg nenaplaćenog djela plasmana bez obzira radi li se o glavnici ili kamati.

U smislu primjene urednosti u podmirivanju obveza, kao jednog od tri opća kriterija klasifikacije, dužnikova urednost u podmirivanju obveza je njegova sposobnost da u cijelosti podmiruje obveze prema Banci s osnova plasmana u ugovorenim iznosima i rokovima, a samo iznimno i povremeno po isteku dospijeća, pod uvjetom da zakašnjenje u podmirivanju obveza dužnika nije dulje od 90 dana i da iznos duga koji se podmiruje sa zakašnjnjem nije materijalno značajan. U slučaju nastupa dužnikove neurednosti brojanje dana zakašnjenja započinje s danom kada je ukupan iznos svih dospjelih dužnika po svim ugovornim obvezama postao materijalno značajan, odnosno veći od 1.750 lira.

Klasifikacija plasmana u rizične skupine

Proces i kriteriji klasifikacije u rizične skupine i izdvajanje ispravka vrijednosti definiran je Pravilnikom o klasifikaciji plasmana i potencijalnih obveza VABA d.d. banke koji je usklađen sa podzakonskim aktom (Odluka HNB-a o klasifikaciji plasmana i potencijalnih obveza banaka).

Banka tijekom cijelog razdoblja ugovornog odnosa procjenjuje kvalitetu plasmana i potencijalnih obveza te provodi klasifikaciju istih na temelju sljedećih općih kriterija klasifikacije:

- a) kreditna sposobnost dužnika,
- b) dužnikova urednost u podmirivanju obveza i
- c) kvaliteta instrumenata osiguranja.

U skladu s dobrim praksama za upravljanje kreditnim rizikom pri klasifikaciji plasmana Banka prilikom klasifikacije u pravilu uzima u obzir sva tri kriterija.

Iznimno, sukladno Odluci HNB-a o klasifikaciji plasmana i potencijalnih obveza, Banka raspoređuje plasmane koji pripadaju «portfelju malih kredita» u rizične skupine na temelju dužnikove urednosti u izmirivanju obveza prema Banci, a plasmane pojedinačno značajne izloženosti na osnovu kriterija kvalitete instrumenata osiguranja ukoliko ključni kriterij prilikom odobravanja plasmana nije bila kreditna sposobnost zajmoprimeca već kvaliteta i vrijednost instrumenta osiguranja (uz obvezu kontinuiranog praćenja vrijednosti i utrživosti dotičnog instrumenata osiguranja).

Sukladno kriterijima i načinu raspoređivanja plasmana i potencijalnih obveza, koji su utvrđeni posebno za portfelj malih kredita (ukupna izloženost prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba koja ne prelazi na dan procjene iznos od 200.000 kn) i pojedinačno značajne izloženosti (ukupna izloženost prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba koja na dan procjene prelazi iznos od 200.000 kn), Banka sve plasmane raspoređuje u rizične skupine uz izdvajanje ispravka vrijednosti kako slijedi:

- 1. Rizična skupina A** - novoodobreni plasmani na početku ugovornog odnosa i plasmani za koje se procjenjuje da su u cijelosti nadoknadivi – bez izdvajanja ispravka vrijednosti na pojedinačnoj osnovi (plasmani skupine A podliježu izdvajaju ispravka vrijednosti za neidentificirane gubitke na skupnoj osnovi u visini 1%).
- 2. Rizična skupina B** - djelomično nadoknadivi plasmani – **rizična skupina B** koji se ovisno o gubitku u odnosu na nominalni knjigovodstveni iznos svrstavaju u tri podskupine:
 - B1** – gubitak u rasponu 1% do 30,00%,
 - B2** – gubitak u rasponu 30,01% do 70,00%,
 - B3** – gubitak u rasponu 70,01% do 99,99%.

3. Rizična skupina C - nenadoknadiivi plasmani sa ispravkom vrijednosti 100%.

Utvrđivanje rizičnih skupina provodi se minimalno tromjesečno po isteku kvartala. Rizične skupine za portfelj malih kredita utvrđuju se sistemski uz kontrolu Sektora upravljanja rizicima. Procjena nadoknadivosti plasmana koji ne pripadaju portfelju malih kredita provodi se kontinuirano, a rizične skupine ažuriraju se minimalno tromjesečno na prijedlog Sektora upravljanja rizicima.

Ispravak vrijednosti plasmana predstavlja iznos identificiranih gubitaka za plasmane za koje postoje dokazi o umanjenju njihove vrijednosti (plasmani rizičnih skupina B i C) kao i iznos gubitaka za plasmane za koje nema dokaza o umanjenju njihove vrijednosti na pojedinačnoj osnovi (rizična skupina A).

U smislu umanjenja vrijednosti, isto se odnosi na umanjenje vrijednosti bruto vrijednosti djelomično nadoknadivih plasmana (rizična skupina B) i potpuno nenadoknadivih plasmana (rizična skupina C) za ispravke vrijednosti utvrđene i provedene sukladno Odluci o klasifikaciji plasmana i potencijalnih obveza.

Kvantitativni podaci na dan 31.12.2015. godine:

- 1) Ukupni iznos izloženosti i prosječan iznos izloženosti tijekom razdoblja razvrstani prema različitim vrstama kategorija izloženosti, a nakon računovodstvenog prebijanja te bez uzimanja u obzir učinaka tehnika smanjenja kreditnog rizika:

KATEGORIJA IZLOŽENOSTI	Stanje na dan 31.12.2015.			Prosječan iznos izloženosti za 2015. godinu *		
	Bilančna izloženost	Izvanbilančna izloženost	Ukupno	Bilančna izloženost	Izvanbilančna izloženost	Ukupno
Izloženost prema središnjim državama ili središnjim bankama	288.953	0	288.953	293.947	0	293.947
Izloženost prema regionalnoj ili lokalnoj samoupravi	12.515	2.231	14.746	7.968	3.013	10.981
Izloženost prema subjektima javnog sektora	104	0	104	113	0	113
Izloženost prema institucijama	240.376	5	240.381	213.673	1	213.674
Izloženost prema trgovačkim društivima	536.948	74.459	611.407	396.754	39.623	436.377
Izloženosti prema stanovništvu	296.885	30.976	327.861	271.546	33.627	305.172
Izloženosti osigurane nekretninama	19.087	401	19.488	17.283	409	17.692
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	309.130	6.024	315.154	333.626	6.210	339.835
Visokorizične izloženosti	3.016	0	3.016	3.344	0	3.344
Ostale izloženosti	124.146	98	124.244	125.164	102	125.266
UKUPNO	1.831.160	114.194	1.945.354	1.663.418	82.985	1.746.401

* Prosječan iznos izloženosti je prosjek završnih stanja na posljednji dan svakog kvartala u 2015. godini

2) Geografska distribucija izloženosti podijeljena prema značajnim kategorijama izloženosti:

GEOGRAFSKO PODRUČJE	Kategorija izloženosti					UKUPNO
	Izloženost prema trgovačkim društivima	Izloženosti prema stanovništvu	Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	Izloženost prema središnjim državama ili bankama	Ostale izloženosti	
Vukovarsko-srijemska županija	0	16.761	3.658		1.000	21.419
Grad Zagreb	223.774	74.924	51.441	281.312	80.181	711.632
Međimurska županija	17.005	26.547	15.892		2.181	61.625
Varaždinska županija	46.729	122.272	90.524		136.076	395.601
Istarska županija	1	6.761	5.224		1	11.987
Brodsko-posavska županija	15.163	15.684	12.872		1.052	44.771
Splitsko-dalmatinska županija	7.684	7.606	86		0	15.376
Koprivničko-križevačka županija		2.618	332		0	2.950
Zadarska županija		5.458	529		0	5.987
Zagrebačka županija	30.495	7.491	3.578		0	41.564
Ličko-senjska županija	0	1.237	0		146	1.383
Krapinsko-zagorska županija	15.984	9.452	48.253		952	74.641
Bjelovarsko-bilogorska županija	397	2.174	42.754		2.112	47.437
Sisačko-moslavačka županija		4.555	1.137		3.258	8.950
Osječko-baranjska županija	30.228	12.451	26.427		0	69.106
Primorsko-goranska županija	18.486	1.861	6.145		434	26.926
Šibensko-kninska županija	20.518	186	3.706		814	25.224
Dubrovačko-neretvanska županija	12.210	166	142		177	12.695
Karlovачka županija	0	3.048	133		7.246	10.427
Požeško-slavonska županija		434	581		0	1.015
Virovitičko-podravska županija	47.860	4.567	1.740		0	54.167
UKUPNO HRVATSKA	486.534	326.253	315.154	281.312	235.630	1.644.883
Velika Britanija		666			0	666
Francuska				7.641	0	7.641
Njemačka					77.497	77.497
Slovenija		25			7.843	7.868
Češka		882			293	1.175
Austrija		5			37.108	37.113
Italija					7.997	7.997
Slovačka	26.711				0	26.711
Belgija					35.611	35.611
Nizozemska	38.201				0	38.201
Cipar	59.961				0	59.961
Ostalo		30			0	30
UKUPNO	611.407	327.861	315.154	288.953	401.979	1.945.354

3) Podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti razvrstanih prema kategorijama izloženosti:

VRSTE DIELATNOSTI	MSP	KATEGORIJE IZLOŽENOSTI						UKUPNO
		Izloženost prema institucijama	Izloženost prema regionalnoj ili lokalnoj samoupravi	Izloženost prema srednjim državama ili središnjim bankama	Izloženost prema subjektima javnog sektora	Izloženost prema trgovачkim društvinama	Izloženost sa statusom neispunjavanja obveza	
ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DIELATNOSTI	DA	25.175	12.834	6.760	829	11.906	1.701	1.010
DIELATNOSTI PRUŽAJA TIE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	NE			0	22	637	489	1.093
DIELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE SOCIJALNE SKRBI	DA					3.807	226	226
FINANSIJSKE DIELATNOSTI I DIELATNOSTI OSIGURANJA	NE	106.963	36.091	36.333	172	21.445	2.805	3.300
GRAĐEVINARSTVO	DA	232.538	174.237	34	1.158	2.038	96	27.584
INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	NE			0	0	3.800	169	1.269
JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	DA					400	1	1
OBRAZOVANJE	NE	14.746	107.075	41	59	15	1.072	0
OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	DA					805	78	144
OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DIELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	DA					517	0	517
OSTALE USLUŽNE DIELATNOSTI	NE	17.057	0			7.810	64	163
POLJOPRIVREDNA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	DA			10.554	258	7.601	532	0
POSLOVANJE NEKRETINAMA	NE				7.201	16.173	25.456	629
PRERADIVAČKA INDUSTRIJA	DA					1.358	464	
PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	NE			130.217	280	51.028	96.267	
RUDARSTVO I VAĐENJE STANOVNIŠTVO	DA			72.540	616	5.113	5.060	
STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DIELATNOSTI	NE				220	1.557	4.326	
TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POFRVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	DA					370	43	
UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	NE	7.843	7.641	29	15.236	209	17.503	28.453
UKUPNO		240.381	14.746	288.953	104	611.407	19.488	327.861
							315.154	124.244
								3.016
								1.945.354

4) Preostali rok do dospijeća za sve izloženosti, podijeljeno prema kategorijama izloženosti:

u 000 kn					
Kategorije izloženosti	Bilančna izloženost	Izvanbilančna izloženost	Bruto izloženost	Ispravci vrijednosti	Neto izloženost
Izloženost prema središnjim državama ili središnjim bankama	288.953	0	288.953	-1.744	287.209
Do 1 mjesec	174.305	0	174.305	-1.743	172.562
1 do 3 mjeseca	7.641	0	7.641	0	7.641
12 do 24 mjeseca	24.483	0	24.483	0	24.483
Preko 24 mjeseca	82.524	0	82.524	-1	82.523
Izloženost prema regionalnoj ili lokalnoj samoupravi	12.515	2.231	14.746	-125	14.621
Do 1 mjesec	8.262	2.231	10.493	-83	10.410
1 do 3 mjeseca	1.639	0	1.639	-16	1.623
3 do 12 mjeseca	766	0	766	-8	758
12 do 24 mjeseca	2	0	2	0	2
Preko 24 mjeseca	1.846	0	1.846	-18	1.828
Izloženost prema subjektima javnog sektora	104	0	104	-1	103
Do 1 mjesec	104	0	104	-1	103
Izloženost prema institucijama	240.376	5	240.381	-2.396	237.985
Do 1 mjesec	240.376	0	240.376	-2.396	237.980
12 do 24 mjeseca	0	5	5	0	5
Izloženost prema trgovačkim društivima	536.948	74.459	611.407	-5.252	606.155
Do 1 mjesec	27.092	337	27.429	-271	27.158
1 do 3 mjeseca	186.837	5.000	191.837	-1.868	189.969
3 do 12 mjeseca	96.996	24.417	121.413	-970	120.443
12 do 24 mjeseca	6.166	10.615	16.781	-62	16.719
Preko 24 mjeseca	219.857	34.090	253.947	-2.081	251.866
Izloženosti prema stanovništvu	296.885	30.976	327.861	-2.969	324.892
Do 1 mjesec	21.936	17.654	39.590	-219	39.371
1 do 3 mjeseca	22.768	1.090	23.858	-228	23.630
3 do 12 mjeseca	25.970	2.762	28.732	-260	28.472
12 do 24 mjeseca	15.429	4.658	20.087	-154	19.933
Preko 24 mjeseca	210.782	4.812	215.594	-2.108	213.486
Izloženosti osigurane nekretninama	19.087	401	19.488	-191	19.297
Do 1 mjesec	3	0	3	0	3
1 do 3 mjeseca	59	400	459	-1	458
3 do 12 mjeseca	436	1	437	-4	433
12 do 24 mjeseca	238	0	238	-2	236
Preko 24 mjeseca	18.351	0	18.351	-184	18.167
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	309.130	6.024	315.154	-157.676	157.478
Do 1 mjesec	143.101	1.485	144.586	-104.743	39.843
1 do 3 mjeseca	922	4.003	4.925	-155	4.770
3 do 12 mjeseca	18.677	129	18.806	-4.972	13.834
12 do 24 mjeseca	6.927	19	6.946	-4.538	2.408
Preko 24 mjeseca	139.503	388	139.891	-43.268	96.623
Visokorizične izloženosti	3.016	0	3.016	0	3.016
Do 1 mjesec	3.016	0	3.016	0	3.016
Ostale izloženosti	124.146	98	124.244	-10	124.234
Do 1 mjesec	123.165	98	123.263	-1	123.262
3 do 12 mjeseca	546	0	546	-5	541
12 do 24 mjeseca	421	0	421	-4	417
Preko 24 mjeseca	14	0	14	0	14
UKUPNO	1.831.160	114.194	1.945.354	-170.364	1.774.990

- 5) Izloženost kod koje je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti prema granama djelatnosti:

VRSTE DJELATNOSTI	Bruto iznos izloženosti	Dospjela nenaplaćena potraživanja na 31.12.2015.	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana na 31.12.2014.	Promjena u stanju ispravaka vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana na 31.12.2015.
ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	42.302	2.123	-1.538	-579	-2.117
DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	38.585	18.599	-2.583	-512	-3.095
DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE SOCIJALNE SKRBI	3.842	32	-338	314	-24
FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	651.223	3.723	-4.150	-2.182	-6.332
GRAĐEVINARSTVO	88.899	31.755	-12.211	-645	-12.856
INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	6.070	1.218	-1.224	32	-1.192
JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	123.393	5.416	-47	-91	-138
OBRAZOVANJE	1.042	227	-129	-94	-223
OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	2	2	0	0	0
OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	17.737	230	-331	43	-288
OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	9.035	132	-34	-94	-128
POLJOPRIVREDNA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	45.702	22.555	-15.393	-1.950	-17.343
POSLOVANJE NEKRETNINAMA	24.732	658	-151	0	-151
PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	360.505	40.684	-31.350	-7.865	-39.215
PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	8.447	4.317	-4.136	77	-4.059
RUDARSTVO I VAĐENJE	370	3	-5	1	-4
STANOVNIŠTVO	206.380	11.068	-29.930	17.664	-12.266
STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	113.066	33.577	-9.817	-6.170	-15.987
TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	203.996	59.020	-51.478	-3.446	-54.924
UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	26	26	-158	136	-22
UKUPNO	1.945.354	235.365	-165.003	-5.361	-170.364

6) Iznos umanjenih i dospjelih izloženosti, iskazanih posebno, podijeljeno prema značajnim geografskim područjima uključujući iznose ispravaka vrijednosti za kreditni rizik koji se odnose na svako pojedino geografsko područje:

GEOGRAFSKO PODRUČJE	Bruto iznos izloženosti	Dospjela nenaplaćena potraživanja na 31.12.2015.	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana na 31.12.2014.	Promjena u stanju ispravaka vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana na 31.12.2015.
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA	47.437	4.793	-5.627	-8.992	-14.619
BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA	44.771	12.479	-7.500	1.185	-6.315
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA	12.695	147	-198	-69	-267
GRAD ZAGREB	711.632	52.110	-34.722	-1.661	-36.383
ISTARSKA ŽUPANIJA	11.987	4.868	-7.083	3.267	-3.816
KARLOVAČKA ŽUPANIJA	10.427	5.081	-85	-53	-138
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA	2.950	558	-565	251	-314
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA	74.641	33.914	-12.143	-5.435	-17.578
LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA	1.383	10	-26	13	-13
MEDIMURSKA ŽUPANIJA	61.625	6.856	-9.801	3.758	-6.043
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	69.106	26.526	-26.604	-249	-26.853
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA	1.015	167	-472	417	-55
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	26.926	6.174	-1.491	-71	-1.562
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA	8.950	583	-1.069	606	-463
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA	15.376	241	-798	577	-221
ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA	25.224	3.792	-2.012	-90	-2.102
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA	395.601	70.105	-42.523	-2.039	-44.562
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA	54.167	1.907	-1.437	-725	-2.162
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	21.419	1.160	-3.150	2.652	-498
ZADARSKA ŽUPANIJA	5.987	94	-212	160	-52
ZAGREBAČKA ŽUPANIJA	41.564	3.761	-5.427	1.889	-3.538
UKUPNO HRVATSKA	1.644.883	235.326	-162.945	-4.609	-167.554
AUSTRIJA	37.113		-240	-131	-371
BELGIJA	35.611		-163	-193	-356
CIPAR	59.961		-103	-496	-599
ČEŠKA	1.175	14	-136	124	-12
FRANCUSKA	7.641				
ITALIJA	7.997		-83	3	-80
NIZOZEMSKA	38.201	25	-106	-276	-382
NJEMAČKA	77.497		-882	107	-775
SLOVAČKA	26.711			-150	-150
SLOVENIJA	7.868		-239	161	-78
VELIKA BRITANIJA	666		-28	21	-7
OSTALO	30	0	-78	78	0
UKUPNO	1.945.354	235.365	-165.003	-5.361	-170.364

7. NEOPTEREĆENA IMOVINA

Glavni izvori opterećenja (isključujući sredstava na računima kod HNB-a u iznosu 109.529 tisuća kn) odnose se na repo kredite (u iznosu 27.907 tisuća kn) za koje su osiguranje vlasnički vrijednosni papiri trgovačkih društava (u iznosu 50.716 tisuća kn). Knjigovodstvena vrijednost i fer vrijednost su identične.

Imovina Banke u 000 kn:

	Imovina	Opterećena imovina	Neopterećena imovina
Ukupno	137.436	1.512.099	
Okvirni krediti	109.529	304.873	
Vlasnički instrumenti	0	3.016	
Dužnički vrijednosni papiri	27.907	99.507	
od čega: pokrivene obveznice	0	0	
od čega: vrijednosni papiri osigurani imovinom	0	0	
od čega: izdanje općih država	27.907	86.679	
od čega: izdanje finansijskih društava	0	0	
od čega: izdanje nefinansijskih društava	0	12.828	
Krediti i predujmovi osim okvirnih kredita	0	984.776	
od čega: krediti osigurani nekretninama	0	387.185	
Ostala imovina	0	119.927	

Kolateral koji je Banka primila u 000 kn:

	Primljeni kolateral	Opterećeni kolateral	Neopterećeno
Ukupno	0	50.716	
Okvirni krediti	0	0	
Vlasnički instrumenti	0	50.716	
Dužnički vrijednosni papiri	0	0	
Krediti i predujmovi osim okvirnih kredita	0	0	

8. IZLOŽENOST TRŽIŠNOM RIZIKU

Banka ne izračunava kapitalne zahtjeve za tržišne rizike primjenom internih modela. Banka koristi jednostavan pristup za izračun kapitalnog zahtjeva za tržišni rizik.

9. OPERATIVNI RIZIK

Banka ne izračunava kapitalne zahtjeve za operativni rizik primjenom internih modela. Banka koristi jednostavan pristup za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik.

10. IZLOŽENOST KAMATNOM RIZIKU POZICIJA KOJE NISU UKLJUČENE U KNJIGU TRGOVANJA

Banka je u svojem poslovanju izložena riziku gubitka koji proizlazi iz mogućih promjena kamatnih stopa koje utječu na stavke u knjizi Banke.

U okviru sigurnog upravljanja kamatnim rizikom Banka definira odgovornosti i poslovanja sukladno opće prihvaćenim standardima i utvrđenim limitima radi održavanja zadovoljavajuće razine ekonomskog kapitala i postizanja zadovoljavajućih finansijskih rezultata.

Sektor upravljanja rizicima kvartalno izvještava o izloženosti kamatnom riziku sukladno regulatornom okviru. Za svako obračunsko razdoblje 2015. promjena ekomske vrijednosti kapitala u odnosu na regulatorni kapital bila je unutar regulatornog okvira.

Banka primjenjuje pojednostavljeni izračun promjene ekomske vrijednosti knjige banke i kamatno osjetljive pozicije raspoređuje u 13 vremenskih zona i te se primjenjuju ponderi sukladno odredbama Odluke o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke. Pozicije sa fiksnom kamatnom stopom raspoređuju se u vremenske zone prema preostalom vremenu dospjeća, a pozicije s promjenjivom kamatnom stopom raspoređuju se prema vremenu do slijedeće promjene kamatne stope.

Promjena ekomske vrijednosti kreditne institucije proizašlo iz promjena pozicija u knjizi banke koje su posljedica standardnoga kamatnog šoka, ne smije biti veće od 20 posto jamstvenoga kapitala Banke. Prema izračunu na dan 31.12.2015. izračunati omjer iznosio je 0,98% regulatornog kapitala.

Kamatni rizik u knjizi banke – promjena ekomske vrijednosti, dobit ili druge relevantne mjere kreditne institucije

Promjene ekomske vrijednosti/dobiti po valutama	Kamatni rizik u knjizi banke	
	Standardni kamatni šok (+/- 200 baznih bodova)	
	Smanjenje ekomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije	Povećanje ekomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije
NETO PONDERIRANA POZICIJA PO VALUTI – EVKI – valuta HRK		1.659
NETO PONDERIRANA POZICIJA PO VALUTI – EVKI – valuta EUR		544
NETO PONDERIRANA POZICIJA PO VALUTI – EVKI – valuta ostalo	-447	
UKUPNO		1.756

11. OMJER FINANSIJSKE POLUGE

Omjer finansijske poluge izračunava se na način da se mjera kapitala Banke podijeli s mjerom izloženosti te se iskazuje u postotku.

Mjera kapitala je osnovni kapital dok je mjera izloženosti zbroj vrijednosti izloženosti cijelokupne imovine i izvanbilančnih stavki koje nisu odbitna stavka pri utrđivanju mjere kapitala.

Omjer se više ne izračunava kao jednostavna aritmetička sredina mjesecnih omjera finansijske poluge za tromjeseče već se uzima vrijednost na zadnji izvještajni dan te Banka ostvaruje zadovoljavajuću visinu omjera.

Omjer finansijske poluge	31.10.2015.	30.11.2015.	31.12.2015.	Aritmetička sredina
Vrijednosti izloženosti i regulatorne prilagodbe (u 000 kn)	0	0	1.928.684	
Osnovni kapital (u 000 kn)	0	0	156.583	
Omjer finansijske poluge	0,00%	0,00%	8,12%	8,12%

12. TEHNIKE SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA

Sukladno važećim aktima, Banka za osiguranje plasmana koristi uobičajene kolaterale: bankarske garancije, zalog (fiducija) na nekretninama, pokretninama i zalihamama, police osiguranja, zalog (fiducija) na dionicama te udjelima u otvorenim investicijskim fondovima, ustup potraživanja (cesije) trgovačkih društava i ministarstava (država), zalog (fiducija) na vlasničkim udjelima tvrtki te uobičajene finansijske instrumente osiguranja; mjenice i zadužnice. Procjenu vrijednosti nekretnina i pokretnina obavljaju ovlašteni procjenitelji sukladno Bančnom popisu ovlaštenih i prihvativih procjenitelja. Vrijednost kolaterala revidira se sukladno dobroj poslovnoj praksi odnosno kretanjima na tržištu.

Primjereni materijalni instrumenti osiguranja naplate su:

1. Nekretnine
 - stambene nekretnine (kuće, stanovi, objekti za odmor)
 - poslovne nekretnine (pogoni, proizvodne hale, skladišta, trgovački centri, poslovni uredi, poljoprivredno zemljišta, šumsko zemljište, neizgrađeno zemljište koje je prostornim planovima namijenjeno za gospodarsku djelatnost)
2. Pokretnine (motorna, cestovna vozila, radni strojevi i alati)
3. Gotovinski polog ili drugi instrumenti koji se mogu smatrati gotovinom položenom kod Banke
4. Police osiguranja kreditnih potraživanja
5. Police životnog osiguranja s otkupnom vrijednošću.

Glavni davatelji garancija/jamstva koje Banka koristi su jamstva/garancije državnih tijela ili tijela u vlasništvu lokalne samouprave, gdje se kao davatelj garancije/jamstva javlja HAMAG BICRO, odnosno GARA.

13. POLITIKA PRIMITAKA

Politika primitaka radnika donosena je sukladno „Odluci o primicima radnika“, koja je donešena od strane Hrvatske narodne banke. Politika primitaka se donosi na način da ispunjava sljedeće uvjete:

- u skladu je s odgovarajućim i djelotvornim upravljanjem rizicima
- promiče odgovarajuće i djelotvorno upravljanje rizicima
- ne potiče preuzimanje rizika koje prelazi razinu prihvatljivog rizika za Banku
- u skladu je s poslovnom strategijom, ciljevima, vrijednostima i dugoročnim interesima Banke
- obuhvaća mjere za sprječavanje sukoba interesa, uključujući sprječavanje sukoba interesa pri utvrđivanju primitaka radnika koji obavljaju poslove kontrolnih funkcija.

Politika se definira i primjenjuje na način da se poštuje načelo razmijernosti, tj. na način i u opsegu koji je primjereno veličini, unutarnjoj organizaciji i vrsti, opsegu i složenosti poslova kreditne institucije, a ono se utvrđuje analizom rizika.

Temeljem prethodno provedene analize rizika utvrđeno je:

- 1) da Banka nije značajna s aspekta primjene „Odluke o primicima radnika“ te se ista primjenjuje kroz Politiku na jednostavniji način i u manjem opsegu
- 2) da su radnici koji imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije sljedeći:
 - članovi Uprave
 - direktor Sektora poslovanja s građanima
 - direktor Sektora poslovnog bankarstva
 - direktor Sektora tržista
 - direktor Sektora upravljanja rizicima
 - direktor Sektora informatike
 te ostali radnici definirani zasebnom odlukom Uprave.

Ukupni primici radnika mogu se sastojati od fiksnih i varijabilnih primitaka. Varijabilni primici su primici koji ovise o uspješnosti radnika, poslovne jedinice i Banke ili o drugim ugovorenim kriterijima.

Nadzorni odbor Banke dužan je donijeti i redovito preispitivati temeljna načela Politike. Najmanje jednom godišnje je dužan preispitati Politiku i ocijeniti usklađenost provođenja Politike s politikama i mogućim procedurama Banke vezanim uz primitke te s relevantnim propisima, standardima, načelima i kodeksima.

Nadzorni odbor Banke donosi sljedeće odluke:

- o ukupnom iznosu varijabilnih primitaka koje će Banka utvrditi za sve radnike u poslovnoj godini za određeno razdoblje procjene
- na pojedinačnoj osnovi o primicima članova Uprave i osoba odgovornih za rad kontrolnih funkcija
- o smanjenju ili ukidanju varijabilnih primitaka radnicima sukladno Politici

Uprava Banke dužna je donijeti Politiku uz suglasnost Nadzornog odbora te je odgovorna za provedbu Politike kao i donošenje akata koji su usko vezani uz Politiku.

Za provođenje Politike u dijelu fiksnih primitaka, donose se prema internoj potrebi posebni akti od strane Uprave, a koji su usklađeni sa Politikom. Fiksni primici radnika utvrđuju se na način da su u skladu sa opisom posla radnog mjeseta te da prije svega odražavaju:

- profesionalno iskustvo i znanja
- nivo odgovornosti i ovlasti
- složenost poslova
- obrazovanje potrebno za obavljanje poslova
- poziciju u organizacijskoj strukturi
- broj podređenih radnika (ako ih ima)
- utjecaj na poslovanje i profil rizičnosti Banke
- druge relevantne činjenice.

Za provođenje Politike u dijelu varijabilnih primitaka, donose se prema internoj potrebi posebni akti od strane Uprave, a koji su usklađeni sa Politikom. Ti akti, ako se donose, trebaju definirati sve uvjete i načine utvrđivanja varijabilnih primitaka kao i postupak ocjenjivanja uspješnosti radnika koji uključuje i definiranje jasnih kriterija za ocjenjivanje uspješnosti radnika.

Varijabilni primici se utvrđuju na način da odražavaju:

- uspješnost koja je održiva i koja je prilagođena rizicima
- uspješnost koja nadmašuje standard očekivan u skladu s opisom radnog mesta pojedinog radnika
- da ne postoji značajna ovisnost radnika o varijabilnim primicima koja proizlazi iz neprimjerenog odnosa između varijabilnog i fiksног dijela ukupnih primitaka.

Varijabilni primici ovise isključivo o postignutim ciljevima povezanim sa njihovim funkcijama, odnosno neovisni su o uspješnosti poslovnih područja koje kontroliraju.

Odnos između varijabilnog i fiksног dijela ukupnih primitaka za sve kategorije radnika mora biti primjeren i mora omogućavati provođenje Politike. Za kategorije radnika utvrđuje se gornja granica odnosa tj. udjela varijabilnih primitaka u ukupnim godišnjim primicima.

Kategorija radnika	Maksimalan udio varijabilnih primitaka u ukupnim godišnjim primicima
Uprava	40%
Prva linija managementa (direktno odgovorni Upravi i direktori finansijskih centara	30%
Voditelji odjela, voditelji poslovnica, voditelji timova, VPO, specijalisti za odnose s klijentima	25%
ostali zaposlenici	15%

Na radnike koji imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije primjenjuju se sljedeći zahtjevi:

- ukupan iznos varijabilnih primitaka temelji se na kombinaciji ocjene uspješnosti pojedinca (u obzir se uzimaju i finansijski i nefinansijski kriteriji) i odgovarajuće poslovne jedinice te na ukupnim rezultatima Banke
- ocjena uspješnosti odnosi se na visegodišnje razdoblje kao osiguranje da se proces ocjenjivanja temelji na dugoročnoj uspješnosti
- mjerjenje uspješnosti je prilagođeno svim vrstama rizika kojima je Banka izložena ili kojima bi mogla biti izložena, te uzima u obzir troškove potrebnog kapitala i potrebne likvidnosti
- pri utvrđivanju varijabilnih primitaka radnika ili raspodjeli varijabilnih primitaka unutar Banke u obzir se uzimaju sve vrste rizika kojima je Banka izložena ili kojima bi mogla biti izložena
- pri identificiranju i mjerjenju rizika koriste se metode koje su primijenjene u postupku procjene adekvatnosti internog kapitala Banke

Banka nema odgođenih isplata te nema radnika čiji su primici u 2015. godini prelazili iznos od milijun eura. Također Banka u 2015. nije isplaćivala varijabilne primitke.

Za kategorije zaposlenika čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na njezin profil rizičnosti kvantitativne informacije o primicima u 2015. godini su sljedeće:

u 000 kn

Područje poslovanja	Ukupni primici
upravljanje	3.263
poslovi sa stanovništvom i ostalim klijentima	767
investicijsko bankarstvo i tržišta	586
upravljanje i kontrola rizika	345
korporativne funkcije	320

Primici	Članovi uprave i višeg rukovodstva	Ostali radnici čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije
Iznos primitaka u 000 kn	3.263	2.018
Fiksni primici	3.263	2.018
Varijabilni primici		
Broj radnika kojima se primici dodjeljuju	4	5
Iznos i oblici varijabilnih primitaka	0	0
Stanje odgođenih primitaka	0	0
Iznos odgođenih primitaka	0	0
Iznos varijabilnih primitaka isplaćenih pri zapošljavanju novih radnika tijekom poslovne godine	0	0
Iznos otpremnina uvrđenih tijekom poslovne godine	0	0

Vaba d.d. banka, Varaždin
Predsjednik Uprave

Ivica Božan

